– Kjærlighetens største trussel er det digitale kjøttmarkedet Kommentar s. 2-3

UNIVERSITAS

75år

Norges største studentavis | utgave 26, årgang 75 | www.universitas.no | torsdag 11. november 2021

HAR IKKE FÅTT LØNN AV UIO

Gunnar Helle (25) er en av flere midlertidig ansatte som har hatt trøbbel med kontrakt og lønn i flere måneder.

Nyhet s. 4-5

Sunniva skal dele ut verdens første apatipris til regjeringen, Facebook eller VG

Kultur s. 18-19

MDG-Rauand vil gi strømpenger til studenter:

POLITIKERNE SIER NEI

Nyhet s. 9

Ekspertenes tips:

SLIK GJØR DU DET BESTE SKIPPERTAKET

Nyhet s. 15

Klimakatastrofer setter en stopper for utdanning i Zimbabwe

Utenriks s. 16-17

MENINGER

Redaktør: Endre Ugelstad Aas
endreuaas@gmail.com 901 95 375

Nyhetsleder: Live Tronstad
livetronstad@gmail.com 412 81 039

Fotosjef: Sindre Deschington

Desksjef: Sofie Martesdatter Granberg

Nettredaktør: Saga Eline Jonsson Hoff

Følg oss
www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: universitas_offisiell

Tips oss
tips@universitas.no

Leder

Is i magen

Innføringen av et nytt økonomi- og lønnssystem fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har skapt hodebry for flere av landets største universiteter det siste halvåret. Det er kunnskapsdepartementet som har pålagt de fire største å ta i bruk systemet. Den observante leseren av universitets- og høyskolesektorens mange nettaviser, har nok allerede fått med seg at overgangen ikke har vært knirkefri. Særlig UiB og UiO har opplevd store problemer, mens NTNU og UiT har valgt å sette overgangen på vent til 2022. 17 mindre statlige universiteter og høyskoler har også valgt å trekke i bremsen, kunne Khrono skrive i mai.

DFØ-systemet har så langt vært preget av en rekke feil og forsinkelser, som blant annet har ført til at eksterne lønnsmottakere ved UiB har måttet vente på lønningene sine. I denne ukens utgave av Universitas kan du lese at det også er problemer med kontrakter og lønnsutbetalinger ved UiO. Blant annet har sosiologistudent Gunnar Helle, som jobber som vitenskapelig assistent og seminarleder ved siden av masterstudiet, ventet på å få utbetalt lønn siden september. Det får tillitsvalgt i fagforbundet Norsk Tjenestemannslag (NTL) Natalia Zubillaga til å reagere. – Systemet har rett og slett ikke de tekniske forutsetningene det trenger for å ivareta de ansatte som UiO har, sier hun til Universitas, og påpeker at det er de ansatte som må ta støyten for dette. Hun mener universitetet burde hatt mer is i magen, og ventet med å innføre DFØ-systemet til systemfeilene var ryddet opp i.

Universitetsdirektør Arne Benjaminsen forklarer at det er problemer med tilgangsstyringen i det nye systemet, som er hovedårsaken til forsinkelser i lønnsutbetalingene. Han påpeker videre at det særlig er «oppdrags- og timeansatte som har blitt hardest rammet». På spørsmål om hvorfor de ikke har avventet med å innføre systemet, og heller funnet en midlertidig løsning, svarer Benjaminsen at kontrakten for de gamle løsningen gikk ut. Derfor var også tiden inne for å gå over til nye løsninger.

Det kan godt være at DFØ-systemet på sikt vil føre til en mer smidig administrasjonsløsning for UH-sektoren. Samtidig er det grunn til å stille spørsmål ved hvorfor landets nest største universitet ikke har hatt mer is i magen, slik som institusjonene lengre nord. I en sektor der andelen midlertidige ansatte ligger godt over gjennomsnittet, sender ikke uteblitte lønninger blant dem med kortest kontrakter ut et særlig godt signal. Det er heller ingen hemmelighet at mange studenter og akademikere i starten av sin yrkeskarriere, er sårt avhengige av inntektene fra deltidsstillinger som seminarledere og vitenskapelige assistenter. Snarere enn å vente ut problemet, kan det virket som UiO valgte å gå den tøffeste veien. Det har enkelte av de ansatte måttet betale prisen for.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Jone Trovåg
j.v.trovag@universitas.no 99 57 39 67

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

De fortapte sjelers møteplass

Tiden har kommet for å ta et oppgjør med datingappene.

Datingkultur

Kira Katharina Venbakken,
journalist i Universitas

My heart is beating fast, I found true love at last. I'm so optimistic, I know this new love will last, synger Skeeter Davis i «Optimistic». Som samfunn er vi besatt av ideen om ekte kjærlighet. Vi dikter om begjær, skriver sanger om ut-av-kroppen-opplevelser. Vi gir ikke opp i jakten på «den rette». Men kjærligheten står overfor dens største trussel så langt: nemlig det digitale kjøttmarkedet. De fortapte sjelers møteplass. Jeg snakker selvsagt om Tinder.

Da jeg var liten, pleide jeg og venninnene mine å leke prinsesser. Vi forberedte oss på det fremtidige møtet med drømmeprinsen, håpefulle og naive som bare syv år gamle jenter er. Nå er vi i begynnelsen av tjueårene, og får tilsendt dickpics og åpningsreplikker på Instagram som sier «kan jeg komme deg på magen?» Meldinger med den ene vulgære forespørselen etter den andre dukker opp i innboksen, til alle døgnets tider. Ungpikedrømmene har ikke noe å stille opp med mot den digitale sjekkearenaens harde realiteter.

Nå viser en ny undersøkelse fra NRK at 1,4 millioner nordmenn lever uten fast partner. Dette skyldes blant annet at vi ikke greier å holde følge med dagens datingnormer. Vi vil så gjerne virke omgjengelige. Frigjorte. Det gjør at vi sier ja til ting vi ellers ikke ville sagt ja til, som one night stands og flyktige relasjoner. Men flere av oss blir ikke kvitt ensomhetsfølelsen, og for oss studenter som har sittet isolert på hver vår hybel gjennom hele pandemien, kan behovet for nærhet og fysisk kontakt bli så stort at man gir etter for appene, igjen og igjen. Og greit nok, appene har jo faktisk en funksjon. Jeg kan forstå at det er deilig å slippe stjålne blikk fra menn i baren, eller klebrige dansegulv hvor unge gutter og jenter står tett inntil hverandre, og du kan føle en hånd som stryker seg opp langs ryggen din. Tinder er en enveisbillett ut av datinglandskapets byråkrati. Ikke noe snikk snakk, her er det vinn eller forsvinn. Det medfører dessverre også at folk blir mye modigere over skjermen, enn de ellers ville vært ute i det virkelige liv.

Jeg frykter at dating er i ferd med å bli et spill, hvor det er om å gjøre å komme seg først ut av en relasjon med verdigheten i behold. Det er litt som Mikado, bare at ingen vinner, det er ikke noe gøy å spille, og du begynner å lefle med tanker om en sølibatperiode. Vi tør ikke å satse. Vi skal ikke vise det minste tegn på svakhet. «Jeg ghosta han». «Det var jeg som gjorde det slutt». «Jeg knullet henne, og så stakk jeg av». Disse er blant sitatene jeg har overhørt på forelesningssalen, på t-banen og i dokø. Vi er rastløse, kalde, og kalkulerte som få.

Dersom vi fortsetter på samme kurs, vil vi ende opp med å swipe oss hinsides all fornuft. Det var andre normer som gjaldt da foreldrene våre var i tjueårene. Da jobbet de eller studerte, fant seg type eller dame, giftet seg, tok opp lån og flyttet inn i en leilighet sammen, solgte leiligheten og flyttet inn i rekkehus, og så slo de seg til ro. Eventuelt tok de opp enda mer lån og kjøpte seg en enebolig, hvor de laget skrikende og snørrete barn sammen, og satte opp en hammock i hagen. Jeg gremmes. Det må da finnes en mellomting mellom dette og den bunnløse dating-appavgrunnen.

Dagens unge har alle forutsetninger for å lyk-

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Amanda «Skøyern» Schøyen

VINTØRSTE MEDISINERE

«At dere ikke hadde de ønskede viner til middagen burde vi vært informert om på forhånd, og ikke i det vi satte oss til bords», skrev Bjørn Hol, forhenværende direktør ved Det medisinske fakultet, i et brev til Klækken hotell i 1999. Selv om konferansehotellet på Hønefoss kunne skilte med et vinkart på hele 110 vinsorter, hadde de nemlig ikke den ene hvitvinen fakultetsledelsen hadde lyst på. Mon tro hva fakultetsledelsen på medisin anno 1999 hadde synes om vinanbefalingen på baksiden av ukens avis?

Universitas 24. mars 1999

Nyheter

Fikk ikke vinen de

Ledelsen ved Medisin fikk ikke den hvitvinen de ville ha da de var på konferanse på Klækken hotell. Derfor sendte direktøren klagebrev på vinutvalget til tross for at hotellet har 110 vinsorter å by på.

AV INGRID K. LUND

– At dere ikke hadde de ønskede viner til middagen burde vi vært informert om på forhånd og ikke idet vi satte oss til bords. Vi håper imidlertid dette tas til etterretning, klager direktør Bjørn Hol ved Det medisinske fakultet i et brev til Klækken hotell.

19 personer fra fakultetsledelsen var på en to dagers konferanse på Hønefoss i februar, og var altså så misfornøyde med hotellrestaurantens vinutvalg at de sendte klagebrev etter oppholdet.

– Det er ikke noe galt med vårt vinutvalg. Vi har 55 vinsorter på det ordinære drikkekartet i tillegg til et spesialutvalg som består av

like mange
årgangsviner
dagens viner.
et prisnivå fra
per flaske,
enhver smak,
sjef Mika Al
Medisine
Torres-vinen
koster 265

ETTERTRAKTET: Denne flasken med Viña Esmeralda var det konferansedeltagerne fra Medisin begjærte, men aldri fikk.

FOTO: JOHAN J. PETERSEN

GAMING-GALE JUSSTUDENTER

I 2021 vil jusstudenter jobbe i politiet og på Aker Brygge, i 1983 ville de bare ha Pacman til juridisk fakultet. En gjeng fremtidige advokater anmodet den gang universitetsledelsen om å plassere ut flipperspill på Juridisk fakultet. Jusstudentene var «uansett utsatt for den moderne verdens farer – bare studiestedet i sentrum gjør sitt», og ville ikke ta videre skade av «den uheldige innflytelse moderne teknologi representerer». På side 12 kan du lese om drømmejobbene til dagens jusstudenter – profesjonell gamer er ikke blant dem.

Universitas 5. oktober 1983

Jus-studenter krever PacMan

Kjære Inger Prebensen.

Vi har hørt om ditt prisverdige utspill med videospill på Frederikke. Du bør høste stor ære av dette. Men hva med oss i sentrum?

Vi er flere tusen i tallet- og lysår foran tilbakestående Blindern-studenter med hensyn til interesse for Spade Invaders, Trou, Pac Man etc.

Av THOMAS SPENCE

Det er en gruppe jus-studenter som har sendt dette brevet til Prebensen. Forslaget om flipper-spill på Frederikke falt med knapt flertall på forrige tingmøte.

Jus-studentene har nå sett sitt snitt til å utnytte situasjonen. I et nytt brev, undertegnet av M (Mads?) Andenæs og E. Hultfeldt, ber de om at videospillene tas opp på neste «Alting».

Juridiske studenter har stor forståelse for at man vil verne medstudenter for den uheldige innflytelse moderne teknologi representerer. Prostitusjon, utsatt eksamen, skjeløyethet og vannblemmer er bare noen av de mange skadevirkninger PacMan, Asteroids, Space Invaders o.a. spill kan få i et beskyttet studentmiljø.

Spillebuler

Ettersom juridiske studenter i en helt annen grad er utsatt for den moderne verdens farer- bare studiestedet midt i sentrum gjør sitt, er alt meget tapt for deres vedkommende. Spillebuler som Biljardsalongen, Ra 4 m.fl. ligger innenfor rekkevidde for enhver lesepause.

Juridisk Alting vil derfor anmode Studentsamskipnaden om å flytte de spill som var tilknytt Frederikke ned til Universitetet i sentrum. Det er langt å foretrekke at spillet foregår i kontrollerte former, enn under nåværende forhold, skriver Andenæs & Co.

– Blir det PacMan på juridisk fakultet?

– Jeg synes dette er ali right hvis studentene vil ha det. Nå venter vi på søknaden, sier Inger Prebensen til Universitas.

– Tinget sa nei sist?

– Personlig mener jeg studentene er vokane nok til å bestemme selv om de vil spille eller ikke. Og da er det bedre at de bruker pengene et sted hvor studentene får glede av dem igjen, sier Prebensen.

Flipper-gallup?

Om det blir flipper-spill eller ikke, er helt uvisst. Da tinget behandlet saken gikk skillelinjen tvers gjennom grupperingene – med overvekt på dem som ville beskytte både studiemiljøet og «guttebarn» som ikke kunne passe pengene sine.

Kommer saken opp på ny skal det imidlertid godt gjøres å nekte en søknad fra juristenes egne representanter. Det kan fort bli oppfattet som en litt for arrogant og sentralistisk holdning overfor flipper-kulturen.

Og er det nå sikkert at det er flertall mot flipper-spillene?

– Jeg tror flertallet av studentene vil ha dem. Vi burde hatt

Flipper, flipper, flipper – kvinnefe studentkultur? (Foto: Ola Sæther)

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

kes i livet. Man sier ofte at den som venter på noe godt ikke venter forgjeves, men om det ikke finnes flere goder å oppnå – hva venter man på da? Vi har det helt greit, og derfor søker vi mot ekstasen. Det er av samme grunn som at noen fortsetter å drikke når festen er over. Hvorfor slå seg til ro med helt greit, når man kan ha det superdigg, hele tiden? Vi blir aldri fornøyde. Vi jobber oss ihjel på studiet, tar en ekstra vakt på jobb. Sulten etter å overgå vårt forrige prosjekt, gjenspeiles i datingvanene våre. Vi vil alltid noe annet, men vi vet ikke hva. Vi er i ferd meg å swipe oss apatiske, og det er tilsynelatende ingen som ser ut til å legge merke til det.

Vi er nødt til å gi slipp på Tinder, for å berge kjærligheten. Det er lettere sagt enn gjort, men resultatene vil være mange og omfattende. Kanskje vil vi oppdage at det er lettere å ta initiativ utenfor telefonskjermen, enn vi tidligere har trodd. Vi må scrolle mindre, ligge mindre og ta oss sammen. Vi er ikke i stand til å se det større bildet, når vi bruker mesteparten av tiden vår på å lete etter, planlegge og gjennomføre alle disse menneskemøtene som sjeldent fører noe sted. Vi pløyer oss bestandig gjennom partnere, bare for å bli ferdig med dem. Hver person vi møter er «the one», frem til vi superliker noen enda flottere og sprekere.

Noen ganger blir jeg så fortvilet over tingenes tilstand at jeg ikke vet hva jeg skal gjøre. Fortvilelsen er det eneste svaret på at noe ennå ikke er tapt. For kjærligheten er sterk nok til å overvinne alt, er det noe som heter. Den skal ikke la seg selv forsvinne. Der Tinder er en brann som brenner for å ødelegge, er kjærligheten flammen som slikker seg ut av vinduet. Innerst inne vet vi at den ekte kjærligheten fremdeles eksisterer der ute, og at den er mulig å finne tilbake til. Vi er bare nødt til å trykke på «slett».

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av **Sara Aarøen Lien**

Søppelvisdom: En manns søppel er en annen manns råd.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@univerisitas.no

UTTEGNERE:

Emilie Waldal
Sivert Bjelland Sevatdal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALIST:

Amanda Schøyen

VIKARIERENDE KORREKTURSJEF:

Sofie Kristine Flydal

Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

nyhetsredaktør: Live Tronstad
livetronstad@gmail.com 412 81 039

NYHET

Der Presidänt in Oslo

Storbesøk: Den tyske forbundspresidenten (som er en slags demokratisk indirekte valgt konge) besøkte Universitetet i Oslo forrige uke for å samtale med blant annet Jonas Gahr Støre om ekstremisme og demokrati. Samtalen fant sted i den staselig universitetsaulaen i sentrum, hvor taket er høyt og veggene prydet med originale Munch-verker. Selv om universitetet fikk skryt for å være et perfekt sted for en samtale om demokrati, var presidenten tydelig på at samtaler på universitetet ikke er tilgjengelige for alle:

– Ikke alle blir invitert til fantastiske saler som denne. Det er viktig at vi ikke glemmer de delene av samfunnet, sa han under panelsamtalen. *LT*

Har ikke fått utbetalt lønn fra UiO på

Frustrert: Gunnar Helle (25) har vært tro i tjeneste som ansatt ved UiO i flere stillinger tidligere. At han nå har problemer med lønn og kontrakt synes han er frustrerende.

Et nytt datasystem har satt kjepper i hjulene for flere midlertidig ansatte ved Universitetet i Oslo. De har jobbet uten kontrakt og har dermed ikke fått utbetalt lønn siden august.

Lønn

tekst Solfrid Skaret
foto Sindre Deschington og Isabel Svendsen Berge

– Forhåpentligvis får jeg verdens største lønning nå i november, men jeg tror det ikke før jeg ser det, sier Gunnar Helle (25) til Universitas.

Han er ansatt som vitenskapelig assistent og seminarleder ved Universitetet i Oslo, og har ventet på å få utbetalt lønn siden september.

– Jeg har heldigvis billig leie og muligheten til å låne penger av mine foreldre, men hadde jeg ikke hatt det, hadde dette vært en veldig vanskelig situasjon. Uansett har det vært kjempeirriterende, legger han til.

Helle har vært ansatt i flere stillinger ved universitetet siden han selv begynte på master i sosiologi, og jobber blant annet på prosjektet NEXPO sammen med fem andre masterstudenter, der de undersøker politiske eksperters innflytelse på nordisk politikk.

Ifølge Helle er det ingen av studentene som jobber med prosjektet som har fått utbetalt lønn dette semesteret på grunn av komplikasjoner knyttet til kontraktene deres.

Sårbare

Helle forteller at han har hatt kontraktstrøbbel i forkant av de uteblivende lønningene, særlig i forbindelse med seminarlederstillingen:

– For min del startet det vel egentlig med en menneskelig feil. Noen hadde klart å skrive inn noe feil i kontrakten som jeg allerede hadde signert under på, så jeg måtte opprette ny kontrakt. Den kom ikke på plass før i oktober, noe som gjorde at jeg mistet lønnen for hele september, forklarer Helle.

I både stillingen som vitenskapelig assistent og som seminarleder har han opplevd problemer med å få på plass kontrakt. Men selv med kontrakten på plass har han ikke sett noe til noen lønn.

Selv har ikke Helle sett noen annen løsning enn å fortsette å jobbe, til tross for at han ikke har hatt noen kontrakt å forholde seg til.

– Jeg har jo ikke kunnet stoppe arbeidet mitt og droppe å møte opp på seminarene jeg skulle lede, sier han.

– Som midlertidig ansatte tilbyr vi fleksibilitet til våre arbeidsgivere, fordi vi ansettes raskt på kortere kontrakter. Flere har tre kontrakter i løpet av et år og det gjør oss sårbare. Når vi i tillegg må slite med å få kontraktene våre på plass blir alt veldig rotete, legger han til.

– Avhengig av pengene

Benedicte Nordahl Berntsen (30) er ansatt i to stillinger ved Universitetet i Oslo: som vitenskapelig assistent og fagkonsulent. Hun fikk sin første kontrakt i august, og skulle egentlig ha fått sin første lønning i midten av september. De pengene har hun ikke sett noe til.

– Jeg var litt sen med å skrive under på kontrakten på grunn av feil opplysninger. Da den første lønningen i september ikke kom, tenkte jeg at det var det som var grunnen. Men da pengene ikke kom i oktober heller begynte jeg å lure, forklarer hun til Universitas.

> **Da pengene ikke kom i oktober heller begynte jeg å lure**
>
> **Benedicte Nordahl Berntsen (30)**, midlertidig ansatt ved UiO

Etter mye om og men har hun nå fått signert en ny kontrakt med universitetet, men som midlertidig ansatt får hun bare lønning én gang i måneden. Nå må hun vente til 12. november.

Som ferdig utdannet med en master i sosiologi er hun nå kun i arbeid, og jobbene er hennes primære inntektskilde.

Møter ikke opp

Lærerutdanning: Forrige uke kom Samordna opptak med tall på hvor mange studenter som faktisk møtte opp og betalte semesteravgiften dette semesteret. Her kommer det frem at to av tre grunnskolelærerutdanninger i november har ledige studieplasser på første året. Det skriver Khrono. Kun 22 av utdanningene har 100 prosent eller mer i oppmøte, mens 44 studietilbud har færre studenter enn de planla for. Særlig ille står det til i nord, hvor lærermangelen også er størst. Ved grunnskolelærer 1.–7. trinn ved Nord universitet, campus Bodø står 27 av 40 studieplasser tomme. *EUA*

Jussbuss er 50 år

Bursdag: Eldre enn de fleste studenter som driver organisasjonen, er studentforeningen Jussbuss. Med stiftelsesdato i 1971, betyr det hele 50 lys på kaka i år. Rettshjelpsorganisasjonen (som i de første årene faktisk ble drevet fra en kjørende buss) har siden starten vært drevet av jusstudenter, stort sett fra hovedstaden. Gratulerer med dagen! *LT*

flere måneder: – Kjempeirriterende

– Det har vært ekstremt frustrerende å måtte gå rundt og vente på lønn. Jeg har definitivt vært veldig avhengig av disse lønningene, og har klart meg ved å låne penger av pappa. Det har ikke vært helt heldig, sier hun.

Berntsen stiller seg kritisk til hvordan universitetet har håndtert innføringen av det nye datasystemet sitt.

– Jeg ser at det hovedsakelig har vært et teknisk problem med denne overgangen til et nytt system, men da må man jo sikre at de ansatte har såpass god opplæring at sånne glipper som dette ikke skjer. Det gjelder jo ikke kun meg. Vi er flere dette har hatt konsekvenser for, uttaler hun.

Helle som også jobbet for UiO forrige semesteret, sier at problemene er nye dette semesteret:

– I en av mine kontrakter var jeg timebetalt fra februar til mai uten problem. Når vi nå skulle få nye kontrakter på høsten skar det seg helt, sier han.

Helle har fått opplyst på e-post at det er et nytt datasystem som er grunnen til at flere ansatte ikke har fått kontrakter, og dermed ikke fått utbetalt lønnen sin. Universitas har sett epost-utvekslingene.

– Ansatte tar støyten

Det er innføringen av det nye økonomi- og lønnssystemet til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) både Helle og Berntsen sikter til, og som har skapt hodebry for universitetsadministrasjonen.

Det har blitt en belastning for hele arbeidsmiljøet

Natalia Zubillaga, NTL-tillitsvalgt ved UiO

Universitetsdirektør Arne Benjaminsen bekrefter at det er utfordringer ved DFØ som er roten til problemet med kontrakter og lønnsutbetalinger.

UiO ble pålagt av Kunnskapsdepartementet å ta i bruk dette systemet i mai. Det skal etter planen bli et felles system for alle høyere utdanningsinstitusjoner, men enn så lenge går det ikke helt etter planen. Khrono har blant annet skrevet om hvordan 17 universiteter og høyskoler har satt innføringen av systemet på vent.

Utfordringene har gått utover ansatte som Helle og Berntsen. Det reagerer Natalia Zubillaga på. Hun er tillitsvalgt for fagforbundet Norsk Tjenestemannslag (NTL) ved Universitetet i Oslo.

– Systemet har rett og slett ikke de tekniske forutsetningene det trenger for å ivareta de ansatte som UiO har, uttaler hun over telefon til Universitas.

– De som sitter i den andre enden og må ta støyten for dette, er jo de ansatte, og dette er et kjempeproblem. Både for de ansatte som ikke har fått lønnen de har krav på og for de administrative som ikke får gjort den jobben de egentlig har, sier hun og legger til:

– Det har blitt en belastning for hele arbeidsmiljøet også.

Hun mener at universitetet burde ha ventet med å få det på plass.

– UiO burde hatt is i magen og ventet til at DFØ hadde rettet opp i systemfeilene sine. NTNU skulle faktisk også gå over til det nye systemet, men nettopp fordi at vi har hatt store problemer både i Bergen og Oslo har de bestemt seg for å vente ett år, sier hun.

Kritisk: Natalia Zubillaga ved Norsk Tjenestemannslag (NTL) er kritisk til det nye DFØ-systemet, og er bekymret for de ansatte som ikke har kunnet gjøre den egentlige jobben sin.

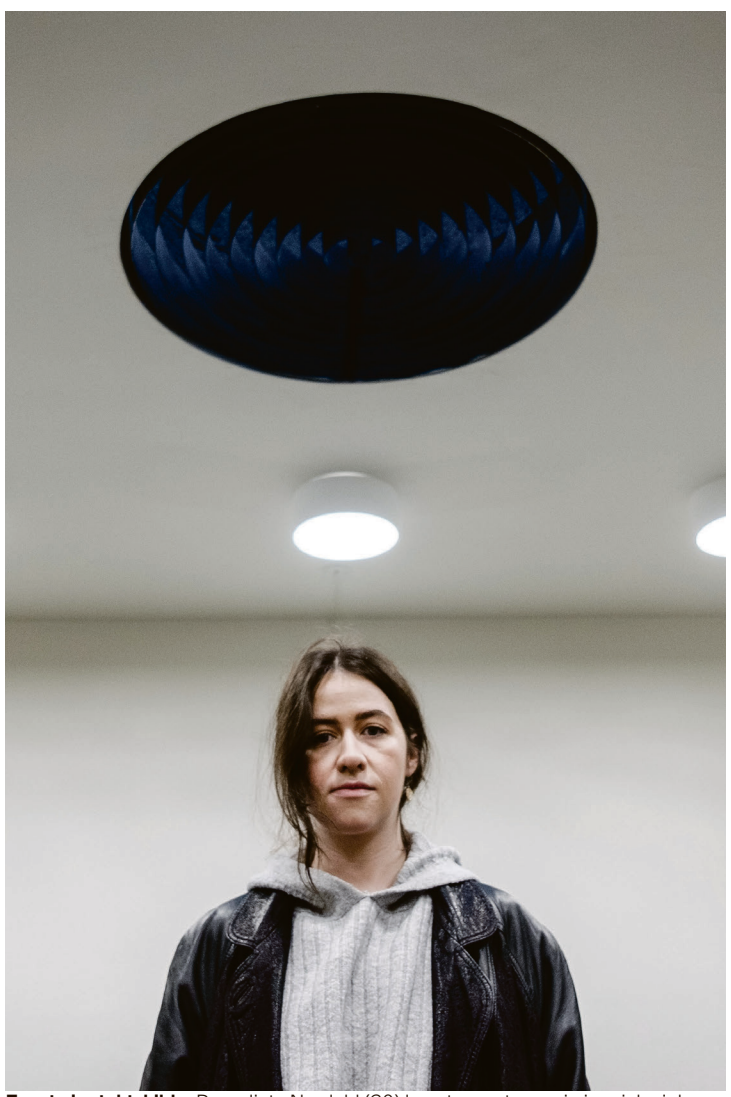

Eneste inntektskilde: Benedicte Nordahl (30) leverte masteren sin i sosiologi denne våren, og har jobben ved UiO som eneste inntektskilde.

UiO: Jobber med saken

På spørsmål om hvordan UiO nå jobber med å få det nye systemet på plass svarer universitetsdirektør Arne Benjaminsen følgende:

«Vi bruker mye ressurser på å få dette til, men vi har også veldig mange ansatte og studenter og en stor økonomi, så noen problemer har vi altså møtt underveis. Hovedårsaken til at det er forsinkelser i lønnsutbetalingene skal være problemer med tilgangsstyringen i det nye systemet, og det er særlig oppdrags- og timeansatte som har blitt hardest rammet», skriver han i en e-post.

Han opplyser at for de nær 7000 fast ansatte fungerer systemet stort sett som det skal. De har ikke oversikt over det totale antallet midlertidige ansatte som er rammet av problemet.

«Dessverre har overgangen til det nye systemet medført forsinkelser i flere ledd, men vi har iverksatt midlertidige rutiner og jobber aktivt for å på plass en ny løsning», skriver Benjaminsen.

«Det er blant annet snakk om fulltidsstudenter, som enn så lenge har jobbet gratis for dere, og i perioder uten rettigheter i mangel på kontrakter. Er dette slik behandling studenter som tar på seg jobber hos dere, kan forvente?»

«Alle som jobber hos oss skal selvfølgelig gjøre det under ordnede forhold og med alle sine rettigheter ivaretatt, men det har altså vært problemer knyttet til innføringen av det nye lønnssystemet som DFØ har brukt vesentlig lenger tid på å utbedre enn vi hadde forventet.»

Benjaminsen skriver videre at alle skal få lønn for oppgaver man utfører for UiO, og han vil understreke at alle fast ansatte skal få lønn som normalt. Han beklager at prosessen med å rette opp feilene tar lenger tid enn ventet.

«Hvis dere ikke makter å ordne kontrakter og lønne ansatte ved universitetet, burde dere avventet å innføre DFØ og heller funnet en annen midlertidig løsning for de det gjelder?»

«Årsaken til at vi har tatt i bruk DFØ-systemet er at det ble bestemt av Kunnskapsdepartementet at universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø skulle gjøre dette. Kontraktene på de gamle løsningene gikk ut, og tiden var inne for å gå over på nye løsninger. Det innebærer at oppgraderinger, service og så videre på de gamle systemene ikke lenger ville være tilgjengelig, og derfor ville det etter vår vurdering medført større problemer å fortsette med de gamle systemene enn å ta i bruk de nye.»

«Forstår dere hvorfor studentene vi har snakket med reagerer på dette? Er dette noe man bør finne seg i?»

«Vi ser helt tydelig at alle utfordringene knyttet til det nye systemet har vært krevende både for dem som ikke har fått lønnen sin i tide og for de som jobber med dette, og det er selvfølgelig sterkt beklagelig. Vi skal ivareta det personalansvaret vi har og arbeidssituasjonen hos oss skal være god.»

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS
torsdag 11. november 2021

Journalistikk-studie

Siste kull: Aleksandra Brillanti går førsteåret på master i journalistikk ved UiO, men har fått vite at utdanningen legges ned: – Jeg tok for gitt at dette var et veletablert studie.

I 2023 kommer Aleksandra Brillanti (25) til å være blant de siste som går ut med en journalistikk-grad fra UiO. – Det har vært et program som har hatt behov for en svært stor omdirigering, sier undervisningsleder.

Journalistutdanning

tekst Amanda Schøyen
foto Sindre Deschington, Aurora Ytreberg Meløe og Isabel Svendsen Berge

– Jeg kan ikke huske at vi fikk noen forklaring på hvorfor studiet blir lagt ned. Det ble sagt i en bisetning at vi blir det siste kullet noensinne, sier Aleksandra Brillanti.

Hun begynte på masterstudiet i journalistikk ved Universitetet i Oslo i august. Først etter studiestart fant hun ut at hennes årskull ville bli det siste.

– Først syntes jeg det var litt stas å få vite at jeg er en av de siste som kommer til å gå ut med en master i journalistikk herfra, men så kom de andre tankene etterhvert, forteller Brillanti.

Nå opplever hun å være passasjer på et synkende skip.

– Tenk om vi faller bakpå, og blir nødt til å ta opp noen fag. Da må det legges veldig til rette for det utenom den originale studieplanen, sier hun.

IMKs svar på Titanic

Avgjørelsen om å avvikle studieprogrammet har ligget i kortene lenge, forteller Kjetil Rødje, undervisningsleder ved Institutt for medier og kommunikasjon (IMK) på Universitetet i Oslo (UiO).

– Dette er noe som har blitt diskutert i flere år, og har å gjøre med en større omstilling av mastertilbudet på instituttet. Et hovedproblem har vært at masterprogrammet i journalistikk har vært nesten identisk med det vi har hatt i medievitenskap, sier han.

Nedleggelsen er et ledd i en inneværende utredning og omlegging av IMKs studietilbud. Dette arbeidet startet tidlig 2020, men masterstudiet i journalistikk har lenge hatt et identitetsproblem, forteller Rødje:

– Realiteten har vært at vi kun har hatt ett emne på masterprogrammet som har vært unikt for journalistikk. Ellers har det vært det samme opplegget som på resten av programmene våre. Vi prøver nå å skape masterprogrammer med klarere identiteter.

– Hva skjer med studentene som startet på masteren i journalistikk nå i høst?

– Det ene emnet som har vært spesifikt for journalistikkprogrammet har vært satt til det første semesteret. Resten av programmet har ikke hatt en egen profil, og resten av studiet vil uansett være likt det vi har i medievitenskap.

Skaper ikke journalister

I fraværet av masterstudiet i journalistikk, vil IMK fra 2022 tilby tre programmer på masternivå: Medievitenskap (Medier og kommunikasjon fra 2022), Politisk kommunikasjon og det engelskspråklige programmet Screen Cultures.

– Hva er grunnen til at dere har valgt å ikke styrke journalistikkstudiet i seg selv, men skape tre nye studieprogrammer?

– Vi har valgt å prioritere disse nye programmene fordi de har en tydeligere forankring i vår forskningsprofil og spesialområder, pluss at de er bedre fokusert på dagens mediebilde. Masteren i journalistikk har dessuten vært et program som har hatt behov for en svært stor omdirigering, eller å utfases til andre mer oppdaterte program, sier Rødje.

Han legger vekt på at masteren i journalistikk har vært et «akademisk-analytisk studie», og ikke praktisk orientert.

– Hva kan man bruke en slik master til, om den ikke gir deg bakgrunn for å jobbe som journalist?

– Vi utdanner først og fremst folk til andre jobber innen mediebransjen, innen forskning og akademia. Vi har hatt en del studenter som har blitt journalister, men da gjennom arbeidserfaring og praksis de har tilegnet seg selv før, etter eller ved siden av studiet, sier Rødje.

– Betyr det at de fleste som går ut med en mastergrad i journalistikk herfra ikke ender opp som journalister?

– Ja, det stemmer, sier han.

– Du bruker ordene «en del». Er det fordi svært få i det hele tatt fullfører studiet?

– Av våre mastertilbud har det vært det med lavest gjennomførelse, ja, sier Rødje.

Lav gjennomføringsgrad

Siden 2016 har kun mellom 15 og 27 prosent av studentene på masterstudiet i journalistikk fullført til normert tid. Etter seks semestre ligger andelen opp mot litt over 50 prosent. Eiri Elvestad, instituttleder på IMK, forteller at lave gjennomføringstall påvirket avgjørelsen om å legge ned studiet.

– Dette er studenter som typisk begynner å jobbe frilans mens de studerer. De gjennomfører kanskje, men det tar veldig lang tid noen ganger. At studiet legges ned har ikke noe med at dette ikke er attraktive studenter, men at de fort blir attraktive for arbeidsgivere også.

– Det kan også være at enkelte ikke får den praksisen de forventet av studiet, og derfor dropper ut, sier hun.

When a new supreme rises…

Når masterstudiet på UiO legges ned, forsvinner ett av to masterprogram i journalistikk i Oslo. Fra og med 2022 blir Oslomet det eneste studiestedet i hovedstaden som tilbyr utdanningen. Harald Hornmoen, faglig leder for mas-

ved UiO blir lagt ned

terprogrammet i journalistikk ved Oslomet, sier at et sterkere fokus på journalistisk praksis nok skiller deres tilbud fra journalistikkstudiet som har vært gitt på masterprogrammet ved UiO.

– Hos oss er det praktiske integrert i undervisningen, og vi er opptatt av å lære studentene hvordan de kan perfeksjonere sin journalistikk. Det vet jeg ikke om de har gjort på IMK – men jeg vet at det har kommet mye flotte folk ut derfra, la meg understreke det.

Vi har hatt en del studenter som har blitt journalister, men da gjennom arbeidserfaring og praksis de har tilegnet seg selv før, etter eller ved siden av studiet

Kjetil Rødje, undervisningsleder på IMK

Fra og med 2019 ble det mulig for masterstudenter i journalistikk ved UiO å ta utvalgte masteremner ved Oslomet. Totalt har seks journalistikkstudenter benyttet seg av tilbudet.

– Vi har eksistert i et fint symbiotisk forhold med UiO, i den forstand at studenter hos oss har kunnet ta emner hos dem og vice versa. Vi har våre spesialiseringsområder, og UiO har sine. Da kan studenter som ønsker det supplere emner hos andre, sier Hornmoen.

I et møtereferat fra 2020 kommer det frem at det kun er to fast ansatte ved IMK som har journalistikk som fagfelt, i motsetning til på «konkurrerende institusjoner, som OsloMet [sic]», der det er «mange som jobber med journalisme [sic]». I referatet fremheves det at det er få faglige ressurser innen journalistikk på IMK, og at «enkelte veileder nå studenter i journalistikk, uten å ha journalistikk som fagfelt overhodet, det kan være problematisk».

Eiri Elvestad avviser imidlertid at Oslomet har utkonkurrert UiO i kampen om journalistikkstudentene.

– Nedleggingen handler delvis om at Oslomet har fått en master i journalistikk, men også at vi har gjort noen grep for å stramme opp den masterporteføljen vi har hos oss, sier hun.

– Ikke mer stas med UiO

For Brillanti, som selv har en bachelor i journalistikk fra Oslomet, forsvant litt av glansen ved UiO etter at hun ble masterstudent.

– Jeg vet ikke lenger om jeg synes det er mer stas med en master fra UiO enn fra Oslomet, sier hun.

Brillanti forteller at hun kanskje ville ha vurdert annerledes om hun visste at masterprogrammet skulle legges ned:

– Det var ikke naturlig for meg å undersøke om masterprogrammet skulle oppløses før jeg begynte. Jeg tok for gitt at dette var et veletablert studie.

Ifølge Elvestad skal premissene for de ulike studiene på IMK bli klarere.

– Vi jobber med programsidene våre, så det blir tydeligere for studentene hva slags temaer og vinklinger de kan velge i masteren sin. Det er det frist på nå i november, forteller hun.

Når det gjelder det siste kullet med masterstudenter, gjør Elvestad det klart at de vil bli tatt godt vare på.

– Journalistikk vil ikke forsvinne fra instituttet. Man vil lett kunne skrive en master om journalistiske temaer innen de andre studieprogrammene vi tilbyr, om man vil det. Det er heller ikke sånn at de studentene som begynte nå i høst ikke vil bli ivaretatt, eller ikke får tatt masteren sin som planlagt.

universitas@universitas.no

Praktisk anlagt: Parallelt med at UiO avvikler masteren i journalistikk, viderefører Oslomet sin. Faglig leder Harald Hornmoen mener fokuset på journalistisk praksis trekker søkere til studiet på storbyuniversitetet.

Identitetsskifte: Kjetil Rødje er undervisningsleder ved Institutt for medier og kommunikasjon på UiO. – Vi prøver nå å skape masterprogrammer med klarere identiteter, sier han om nedleggelsen.

UNIVERSITAS
torsdag 11. november 2021

DEN NYE REGJERINGEN GIR IKKE MER TIL STUDENTBOLIGER:

– Utrolig synd

Glemt: SiOs Stine Johannessen føler studentene har blitt glemt under utarbeidelsen av statsbudsjettet.

Regjeringen foreslår at studiestøtten forblir den samme og at det ikke vil bli gitt ekstra midler til studentboliger. Det får studentledere til å reagere.

Statsbudsjett

tekst Marte Emilie Tonås Torstensen
foto Aurora Meløe

«Det er bekymringsfullt at regjeringens prosjekt peker i feil retning allerede nå.»

Det skriver leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus Maika Marie Godal Dam i en e-post til Universitas.

Hun og flere andre studentorganisasjoner har jublet over løftene som ble gitt under valgkampen fra Jonas og co. Men etter den nye regjeringen mandag presenterte sine endringsforslag til statsbudsjettet for 2022, er de skuffet. Det er ikke gitt mer til verken økt studiestøtte eller flere studentboliger.

Studenter nedprioritert

Selv om stortingsvalget i september avgjorde at Jonas Gahr Støre skulle bli Norges neste statsminister, var det fortsatt den sittende regjeringen til Erna Solberg som foreslo budsjett for det kommende året for en knapp måned siden. Nå har den nye regjeringen kommet med en såkalt tilleggsproposisjon: De har lagt Solberg-regjeringens forslag til grunn, men flyttet rundt på pengene for å tilpasse budsjettet sin egen politikk.

Godal Dam reagerer på regjeringens forslag. Hun skriver til Universitas om konsekvensene nedprioriteringen av studentenes økonomi kan ha.

«Engasjerte studenter er hjerteblodet i akademia, og det er de som en dag blir engasjerte forskere og forelesere. Den økonomiske situasjonen for studenter i dag skaper ikke engasjement, den bidrar til stress, ensomhet og økt press».

En samlet studentbevegelse har i lang tid bedt regjeringen øke studiestøtten til 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Det ville i 2021 gitt en studiestøtte på nærmere 160.000 kroner, mot cirka 126.400 i dag. Likevel kommer det frem i tilleggsproposisjonen at dette ikke vil skje, slik også Ola Borten Moe hadde varslet på forhånd.

Det er tydelig at studentene ikke er en prioritet for regjeringen i denne omgang

Stine Johannesen, stydeleder i SiO

Innfrir ikke valgløftene

Under valgkampen sa Jonas Gahr Støre i et intervju til Universitas at han ville gjøre det lettere å være heltidsstudent hvis Arbeiderpartiet (Ap) kom til makta. Dette ville han blant annet gjøre ved å bygge 3000 nye studentboliger i året og å øke studiestøtten.

Godal Dam mener statsbudsjettet ikke reflekterer den satsingen regjeringspartiene gikk til valg på.

«Partiene i regjering var ikke de som markerte seg tydeligst som studentenes venner i opposisjon og i valgkamp, men de lovet oss likevel langt mer enn de leverer her. For her leverer de ingenting – studentenes viktigste krav er økt studiestøtte og økt satsing på studentboliger. Dette har partiene lovet, og dette leverer de ikke på.»

Godal Dam legger til at det som skremmer aller mest, er holdningen forslaget viser overfor studentene.

«Det er jo tross alt milliarder en snur omkring på – at ikke en krone av disse brukes på å oppfylle løftene som ble gitt til studentene er skuffende.»

SiO-leder: – Synd

I en e-post skriver også styreleder i Studentsamskipnaden SiO Stine Johannessen at det ikke virker som om studentene har vært i tankene til regjeringen under utarbeidelsen av budsjettet.

«Det er tydelig at studentene ikke er en prioritet for regjeringen i denne omgang, noe som er utrolig synd.»

Hun peker på at regjeringen velger å kutte grunnbevilgningen til samskipnadene med 20 millioner kroner som et tiltak for å bygge ned egenkapital, noe hun mener er svært spesielt.

«Samtidig ønsker de en satsing på å bygge flere studentboliger hvor samskipnadene bærer hele den økonomiske risikoen alene.»

– Begrenset hva vi kan gjøre

Universitas har spurt forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe om hvorfor partiene ikke har prioritert å øke studiestøtten og å bevilge mer til bygging av studentboliger, når dette er løfter Ap ga i valgkampen.

I en e-post til Universitas svarer Borten Moe at de dreier budsjettet over i en ny og mer rettferdig retning, der de vil redusere forskjeller og gjøre hverdagen bedre for vanlige folk.

Dette mener han også er bra for studentene. Han skriver videre at de kun har sittet i regjering i underkant av én måned, og at det er begrenset hvor store endringer de kan gjøre i et budsjett på så kort tid.

«Men vi skal levere på dette i løpet av regjeringsperioden.»

Borten Moe legger til at Arbeiderpartiet og Senterpartiet er enige om hva de skal prioritere de neste fire årene.

«Vi skal innføre tolv måneders studiestøtte for studenter med barn under 16 år og har som mål å bygge 3000 nye studentboliger i året.»

Han nevner også flere tannhelsetiltak som regjeringen vil gjennomføre, som politikk som kan bedre studenters økonomi.

universitas@universitas.no

Studentpolitiske endringer i statsbudsjettet:

+ Ingen økning i studiestøtten.
+ Ingen ekstra midler til studentboliger.
+ Kutte grunnbevilgningen til studentsamskipnadene med 20 mill. kroner.
+ Øke bevilgningen til Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet med 2 mill. kroner til 15 studieplasser i medisin.
+ Redusere bevilgningen på posten «Statlige universiteter og høyskoler» med 40,3 mill. kroner.
+ Redusere bevilgningen til private høyskoler med 1,6 mill. kroner.
+ Redusere bevilgningen til «tiltak for internasjonalisering» med 7,5 mill. kroner.
+ Øke bevilgningen til fleksibel og desentralisert utdanning med 98,8 mill. kroner. Herunder er Høgskolen i Nesna nevnt.
+ Reversere økningen på 50 mill. kroner til prosjekter som utvikler og deler metoder for studentaktiv digital undervisning, læring og vurdering.

Kilde: Regjeringens tilleggsproposisjon (Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022))

FEM PARTIER FORESLO STRØMSTIPEND TIL STUDENTER:

Nedstemt av Stortinget

Mer til studenter: MDG-politiker Rauand Ismail foreslår å øke studiestøtten for studenter de neste to månedene.

Rauand Ismail (MDG) ville gi studenter flere tusenlapper ekstra i måneden i møte med strømkrisen. Det ville ikke Stortinget ha noe av.

Strømkrisen

tekst Live Tronstad
foto Aurora Ytreberg Meløe

– I debatten om de skyhøye strømprisene har over 300.000 studenter blitt glemt. De fleste studenter må ha jobb, og vi vet at mange jobber så mye at det går utover studiene, sier MDG-politiker Rauand Ismail.

Han var Oslo MDGs fjerdekandidat til stortingsvalget, og er Lan-Marie Bergs vararepresentant på Stortinget på ubestemt tid.

Han foreslo på Stortinget tirsdag at studiestøtten festes til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden i november og desember. Folketrygdens grunnbeløp (G) følger lønnsveksten i Norge, og ligger i dag på rundt 106.000 kroner. En studiestøtte festet til 1.5 G vil derfor tilsi en samlet årlig studiestøtte på rett i underkant av 160.000 kroner, kontra dagens 126.400 kroner.

I snitt vil det gi studenter omtrent 3000 kroner mer å rutte med i måneden, sammenlignet med i dag. Dette tar ikke høyde for at støtten skjevfordeles i august og januar, sammenlignet med resten av årets måneder.

Men studentbevegelsens 1,5 G-drøm må man se lenger etter, selv om det bare skulle være for et par måneder.

Kun 14 representanter stemte for forslaget, mens 87 stemte mot.

Krever strakstiltak

Strømprisen styres av tilbud og etterspørsel, og prisen har skutt til værs denne høsten på grunn av mangel på tilbud. Det skyldes særlig værforholdene: Lite nedbør og vind fører til mindre vann- og vindkraft.

– Hvis studenter hadde vært vanlige arbeidstakere hadde de trengt støtte, men det er det mange politikere som ikke anerkjenner.

– Du er jo vara denne uken. Er dette et forslag som MDG ellers ville stilt? Eller bruker du anledningen til å fremme noen populære forslag?

– Dette er en sak som er viktig for MDG, men det er klart jeg har med meg et engasjement for studentsaken personlig. Dette er noe jeg har lovet velgerne i valgkampen at jeg vil kjempe for. Nå har jeg fått tilliten, og da vil jeg bruke den muligheten, svarer Ismail.

Vil gi strømstipend

Også Venstre, SV, Rødt og Frp hadde foreslått å gi studenter økt støtte, gjennom et «ekstraordinært strømstipend» for fulltidsstudenter den kommende vinteren.

«Regjeringen skal hjelpe «vanlige folk», men utelater studentene. Venstre foreslår å gi studentene et eget «strømstipend» denne vinteren. De har lav inntekt og fryser like mye som alle andre», skriver nestleder og utdanningspolitiske talsperson Abid Raja i en pressemelding.

Forslaget sier ingenting om nøyaktig hvor mye dette strømstipendet skal være på, men at det skal gis fullt og helt som stipend.

«Denne regjeringen vil verken hjelpe studentene på kort eller lang sikt. Når Venstre nå foreslår å innføre et «strømstipend», så er det et akuttiltak, som vil avhjelpe situasjonen her og nå. Det studentene faktisk har behov for, er bedre velferd og mer stabil økonomi på sikt. De må få mer tid til å være studenter, og mindre å bekymre seg over. Derfor bør også studiestøtta økes på generell basis».

Han kritiserer ny forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe, som har opplyst til flere medier at regjeringen ikke vil øke studiestøtten, og sier at Venstre fører en annen politikk.

«Venstre har hele tiden sagt at neste steg er å øke studiestøtta til 160.000 kroner i året, altså halvannen gang folketrygdens grunnbeløp. Da vil den stige med prisveksten hvert år. Også Ap gikk til valg på økt studiestøtte, selv om det er glemt nå. Dette er ikke studentenes regjering».

Også dette forslaget møtte motgang på Stortinget. 30 stemte for forslaget, mens 65 var mot.

Stemte mot

Forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe (Sp) skriver følgende til Universitas i en e-post:

«Strømprisene er unormalt høye i Sør-Norge og mange frykter konsekvensene. Jeg skjønner at det også kan bekymre studentene og jeg følger med på situasjonen.»

Han skriver videre at regjeringen har foreslått å redusere elavgiften med 47 prosent det neste året, og at dette vil dempe folks utgifter til staten, og «bidra til å få ned kostnadene folk har til strøm».

Finanspolitisk talsperson i Høyre Tina Bru er ikke imponert.

«Jeg er tilhenger av å bruke pengene på en måte som treffer de som trenger det mest. Da er det feil å gjøre som regjeringen nå ønsker å spre 3 milliarder tynt utover på å senke el-avgiften. Dette kommer særlig folk med store energikrevende hus til gode, men ikke studenter og andre som bor i små leiligheter.»

På spørsmål om hvorfor partiet stemte mot forslagene som ble fremmet på Stortinget tirsdag, svarer Høyre-politikeren følgende:

«Fordi vi mener dette var et lite treffsikkert forslag. Mange studenter bor i studentboliger hvor strømmen allerede er dekket gjennom leien. Høyre er for ordninger som går til å hjelpe de som virkelig trenger det, derfor har vi tidligere stemt for å øke både bostøtte og sosialhjelp i forbindelse med de høye strømprisene. Nå er det opp til regjeringen å komme med forslag som gjør at studenter som har økonomiske problemer på grunn av strømregningen får hjelp.»

Universitas har også kontaktet KrF, men de har ikke besvart Universitas' henvendelse.

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS
torsdag 11. november 2021

KLIMADEMONSTRASJONER VERDEN OVER:

Studenter er lei a

Tar til gatene: Et titalls demonstranter brukte lørdag formiddag til å demonstrere foran Stortinget i Oslo. I Glasgow demonstrerte 100.000.

Klimaaktivister over hele verden strømmet denne helgen til gatene. Foran Stortinget i Oslo var det bare et titalls personer som møtte opp.

COP26

tekst Nima Salimi og Ine Schwebs
foto Hanne Jones Solfjeld

Trommemusikk innleder lørdagens klimademonstrasjon utenfor Stortinget. Anledningen er det pågående klimatoppmøtet i Glasgow. Én uke inn i forhandlingene er demonstrantene oppgitte.

– Vi ønsker ikke å fortsette med fossil energi. Vi ønsker en rettferdig politikk som gjør at vi når 1.5 graders målet. Da er det helt på sin plass at «dagens fossil» går til Norge, sier Isabelle Auby.

Hun er koordinator for studentlaget til Framtiden i våre hender (FIVH), og student i utviklingsstudier ved Universitetet i Oslo (UiO).

Sammen med Spire og Natur og Ungdom (NU) står FIVHs studentlag for koordinering av demonstrasjonen som er en del av verdensomspennende demonstrasjoner arrangert av klimaaktivister.

Verstingpris

Særlig oppgitte er de oppmøtte demonstrantene over Norges innsats på klimatoppmøtet.

For selv om det internasjonale samfunnet etterlyser et grønt taktskifte vekk fra fossile brensler, så trakk statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) fram norsk gass som en del av svaret på å løse klimakrisen da han holdt tale under klimatoppmøtet i Glasgow sist uke.

Utspillet førte til at Norge fikk verstingprisen «dagens fossil». Prisen deles ut daglig av Climate Action Network (CAN) til landene som «gjør mest for å bidra minst» under klimaforhandlingene. Prisen ble første gang delt ut i 1999.

Vestens maskulinitetskultur

Klimaaktivist Susanne Lone fra Extinction Rebellion (XR) inntar den provisoriske scenen foran Stortinget.

– Det er i hovedsak Vestens maskulinitetskultur som har brakt oss hit vi er i dag, sier hun.

Lone taler om klimatiltak som må gjennomføres i solidaritet med det globale sør. Hun mener Vestens overforbruk går utover urfolk og marginaliserte grupper i verden.

Siden utslippene fortsetter å stige, understreker hun at årets klimatoppmøte er det viktigste noensinne.

Få møtte opp

Men til tross for at demonstrantene møtte med trommer, tøffe krav og meningstunge plakater, har kun et titalls personer møtt opp for å vise sin støtte.

Blant de som deltar i demonstrasjonen er flere klimaambisiøse studenter. De har store forhåpninger for klimatoppmøtet, men opplever at få av disse innfris.

– Jeg er her fordi jeg er lei av at man hvert år gir løfter om at man skal bekjempe global oppvarming, uten at man faktisk gjør noe med det. Det gjør meg bekymret for fremtiden til folk i Norge og globalt, sier UiO-student Øystein Fossbråten Wennersgaard.

Han mener likevel det positive med klimatoppmøtet er at verdensledere samles for klimasamarbeid. Ting må skje på internasjonalt plan, påpeker han.

– Men hittil mener jeg at løftene er svake og for lite bindende. Det gis dessuten for mye innflytelse til næringslivet, noe som truer forhandlingene.

Håper på bedre oppmøte

Mens demonstrasjonen i Oslo forble nokså liten, ble det lørdag ar-

av tomme løfter

rangert over 100 demonstrasjoner i Storbritannia alene, ifølge BBC. Den største fant sted i Glasgow, der rundt 100.000 deltok.

I en SMS til Universitas etter demonstrasjonen innrømmer Auby fra FIVH at hun hadde håpet på bedre oppmøte også i Oslo.

«Det er utrolig bra at det var bra oppmøte i resten av verden, så må vi bare få i gang demostemningen blant klimaaktivister og klimaengasjerte i Norge også i tiden fremover! Det har jo heller ikke vært arrangert så mange demonstrasjoner for klima i Oslo siden Norge åpnet igjen, og kanskje folk trenger litt tid til å bli vant med å komme seg ut i gatene igjen», skriver hun.

Klimatoppmøtet varer frem til fredag 12. november.

universitas@universitas.no

Jeg er her fordi jeg er lei av at man hvert år gir løfter om at man skal bekjempe global oppvarming, uten at man faktisk gjør noe med det

Øystein Fossbråten Wennersgaard, UiO-student

Klimatiltak i solidaritet: Klimaaktivist Susanne Lone inntar den provisoriske scenen foran Stortinget. Hun mener årets klimatoppmøte er det viktigste noensinne.

Det er i hovedsak Vestens maskulinitetskultur som har brakt oss hit vi er i dag

Susanne Lone, klimaaktivist

COP26

+ COP står for Conference of the Parties.
+ Det var under COP21 i 2015 at Parisavtalen ble vedtatt, som går ut på å holde den globale temperaturstigningen over 30 år under 2 grader.
+ Hvert femte år skal nasjonene legge fram nye, mer ambisiøse klimamål.
+ COP26 avholdes i Glasgow i Skottland, på vegne av Storbritannia og Italia.

Kilde: Dagsavisen, COP26 Explained

Klimambisiøs: UiO-student Øystein Fossbråten Wennersgaard er lei av tomme løfter.

Ord uten handling: Alette Steffensen Alværvik (24) krever mer handlekraft fra norske politikere.

Det hadde vært fint om Norge faktisk gjorde noe, men det vi får servert er dessverre bare ord uten handlinger

Allette Steffensen Alværvik, NMBU-student

UNIVERSITAS
torsdag 11. november 2021

DETTE VIL JUSSTUDENTENE BLI NÅR DE BLIR STORE:

Kvinner og menn drømmer om ulike jobber

Blikket festet på drømmejobben: Leder og nestleder i JSU, Embla Mandt Larsen Mellgren og Sander Bøe, har ulike syn på kjønnsforskjellene blant jusstudenter.

Blant jusstudenter vil kvinner jobbe i det offentlige, mens menn retter snuta mot Aker Brygge.

Drømmejobben

tekst Daniel Kristiansen
foto Aurora Ytreberg Meløe

Hvert år foretar rekrutteringsbyrået Universum en undersøkelse blant norske universitetsstudenter for å kartlegge hvilke arbeidsgivere som er mest attraktive. I deres seneste rapport kommer det frem at 40 prosent av de spurte kvinnelige jusstudentene har et ønske om å jobbe i politiet etter endte studier.

For de mannlige studentene er tallet 20 prosent, der advokatfirmaene Wikborg Rein og Schjødt er foran på lista. På lista blant kvinner kommer det første advokatfirmaet først på sjetteplass, etter fem offentlige institusjoner.

– Jeg tenker at det er så subjektivt hva man drømmer om og hvorfor man gjør det, sier Embla Mandt Larsen Mellgren over telefon til Universitas. Hun er leder i juridisk studentutvalg (JSU) og går master i rettsvitenskap.

Mellgren er opptatt av at studiet er åpent og dynamisk.

– Jusstudiet tiltrekker seg forskjellige folk, og man kan ha mange muligheter når man er ferdig med å studere. For flere som kanskje ikke helt vet hva de vil gjøre, er det attraktivt å begynne på studiet.

Hun ser ikke på de nevnte kjønnsforskjellene som et problem i seg selv.

– Det speiler studentmassen. Slike tall viser tendenser, og mannlige studenter har kanskje et større ønske om Aker Brygge- og Tjuvholmen-jobber. Hva dette kommer av vil jeg ikke spekulere i. Det viktige er å anerkjenne at man er ulike og ser på ulike arbeidsplasser som attraktive.

Større statusjag blant menn

Sander Bøe, som er nestleder i JSU og også går master i rettsvitenskap, framhever at flere av de samme arbeidsplassene går igjen på listene til både kvinnelige og mannlige jusstudenter. Det er først og fremst prioriteringene som varierer.

– Alle stedene er mer eller mindre jobber som befinner seg i det øvre sjiktet og som man gjerne ser mot når man skal vurdere sine jobbmuligheter. I tillegg finnes det ansatte på fakultetet og forfattere av pensumbøker som har en tilknytning til stedene, sier han.

Han mener at det kan medføre anerkjennelse.

– Hvis man får undervist på fakultetet eller skrevet faglitteratur, oppnår man et slags kjendisstempel innad i miljøet. Jeg tror ikke det er så mange som har lyst til å være kjendisadvokat for generelle medier, men at de heller vil være kjente innenfor sin krets.

JSU-leder Mellgren gjør også et poeng ut av de mer profilerte stedene, og hun påpeker at det er naturlig at man trekkes mot det man har kjennskap til og stillinger med et tydelig innhold. Hun illustrerer det med politiet som eksempel.

– Det er et veldig etablert arbeidssted for jurister. Det framstår som appellerende blant annet gjennom medier og saker man leser om. I eksempelvis strafferett lærer vi om etterforskning. Siden det er et så definert sted, kan man enkelt se for seg å jobbe der.

Hun legger samtidig vekt på at situasjonen er ganske tilsvarende for andre arbeidsplasser.

> **Det er vel ikke uten kontrovers å si at i noen mannlige kretser er statusjaget mer fremtredende**
>
> **Sander Bøe,** nestleder i juridisk studentutvalg

– Hos forretningsadvokatfirmaene og i departementene er det også klare rammer forbundet med hva man kan jobbe som.

På spørsmål om hva Bøe tror ligger til grunn for at flere kvinnelige studenter er innstilte på en karriere i politiet, er han mer spekulativ.

– Det kan være at de er noe mer interessert i forholdet mellom kriminalitetsbekjempelse og rettsstaten. Det er vel ikke uten kontrovers å si at i noen mannlige kretser er statusjaget mer fremtredende.

Lite familievennlig yrke

Astrid Oline Ervik er forsker ved Samfunns- og næringslivsforskning AS, med utdanning og arbeidsmarkedsøkonomi som sine primære forskningsfelt. I en e-post til Universitas skriver hun at faktorer som lønn og fleksibilitet kan forklare kjønnsforskjeller i valg av type arbeidsgiver.

– I advokatfirmaer har antall timer man arbeider per uke relativt større betydning for timelønnen enn hos offentlige arbeidsgivere, som for eksempel hos politiet.

Hun forteller at jobber i advokatfirmaer i forskningslitteraturen blir regnet som forholdsvis lite fleksible yrker med korte og hyppige frister som krever høy innsats, mye kontakt med klienter og mange oppgaver som henger sammen. Av den grunn er det færre muligheter for fleksibel arbeidstid og overføring av oppgaver mellom ansatte.

– Selv om lønnsnivået vil være lavere hos offentlige arbeidsgivere eller for jurister i andre typer firmaer enn advokatfirmaer, er jobbene ofte mer fleksible slik at jurister hos slike arbeidsgivere blir mindre straffet for ikke å jobbe så mange timer.

Videre bemerker Ervik at forholdene kan være noe kvinnelige jurister legger spesielt vekt på i valg av arbeidsgiver, da jobber i advokatfirmaer anses som mindre familievennlige yrker.

– En forskningsstudie fra USA med fokus på advokater som er tidlig i karrierene sine, viser at færre kvinner enn menn har ambisjoner om å bli partnere i et advokatfirma. Det kan forklare forskjellene i karrierevalg, forfremmelser og lønnsutvikling.

Ervik utdyper at høye ambisjoner henger sammen med forventninger om suksess og mål om å bli partner i et firma, og påvirker innsats. Ambisjoner henger imidlertid sammen med erfaringer tidlig i karrieren, og diskriminering eller uheldige kommentarer påvirker ambisjoner, som igjen har en innvirkning på sannsynligheten for å oppnå forfremmelser.

universitas@universitas.no

Jusstudentenes drømmejobber

1. Politiet
2. Wikborg Rein
3. Utenriksdepartementet
4. Thommessen
5. Justisdepartementet, øvrige avdelinger
6. Økokrim
7. Tingrettene
8. Wiersholm
9. Regjeringsadvokaten
10. Justisdepartementet, lovavdelingen

Kilde: Juristen

Studenter sover dårligere enn før

Selv om studenter er mer økonomisk robuste enn tidligere, sliter de mer psykisk og sover markant dårligere.

Zzztudentliv

tekst Live Tronstad

Det er blant hovedfunnene i en tilleggsundersøkelse fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (Shot), som ble publisert denne uken.

Blant det mest oppsiktsvekkende er at mer enn fire av ti studenter oppfyller de formelle kriteriene for en insomnidiagnose. Det har vært en jevn økning i søvnproblemer siden 2010. Tallene ble samlet inn i mars 2021, da samfunnet var nedstengt.

– Da er det ikke overraskende at søvnen også ble dårligere – men også små justeringer i den typiske døgnrytmen kan ha påvirket søvnen, siden studentene ikke lenger måtte stå opp for å rekke fysiske forelesninger, sier Børge Sivertsen, seniorforsker ved Folkehelseinstituttet til VG om tallene.

– Tallene fra Shot viser at nær én av tre studenter opplevde søvnproblemer i 2021. Dette er et høyt tall, og vi er bekymret for økningen.

Formålet med undersøkelsen var å kartlegge hvordan studentenes helse- og trivselssituasjon har vært det siste året. Det er en kortere undersøkelse med et utvalg av temaer som også fanger opp forhold knyttet til koronapandemien.

Til hvilken pris?

Undersøkelsen konstaterer også at hele 81 prosent av studentene har hatt inntektsgivende arbeid siste året, og kun seks prosent av studentene rapporterer at de ofte har hatt problemer med å klare løpende utgifter.

Sammenlignet med tidligere Shot-undersøkelser, hvor den første ble gjennomført i 2010, representerer tallene en forbedring av den økonomiske robustheten blant studentene, står det i rapporten til undersøkelsen.

Samtidig har andelen studenter med det som kan karakteriseres som et høyt nivå av psykiske plager økt fra hver sjette student, til nesten halvparten i samme periode.

Andelen som rapporterer om selvmordstanker har økt fra åtte til 15 prosent i samme periode.

«Det har vært en jevn økning av andelen som rapporterer selvmordstanker siden 2010», står det i undersøkelsen.

Drikker mindre

«Det er langt flere studenter i 2021 (67 %) som har en alkoholbruk som kan regnes som normal ut ifra terskelverdiene fra AUDIT, sammenlignet med i 2018 (56 %)», fremkommer det av undersøkelsen.

Denne bedringen knytter rapporten til at færre studenter har «en risikofylt alkoholbruk i 2021».

universitas@universitas.no

Øvrige tall fra tilleggsundersøkelsen til Shot

+ 68 prosent av studentene oppgir at de har god eller svært god helse.
+ Følelse av trøtthet og lite energi er den vanligste helseplagen (50 prosent).
+ 77 prosent av studentene trener to-tre ganger i uken eller mer, mens kun 2,5 prosent aldri mosjonerer.
+ Hele 44 prosent savner ofte/svært ofte noen å være sammen med, 24 prosent føler seg ofte/svært ofte utenfor, mens 37 prosent føler seg ofte/svært ofte isolert.
+ Andelen studenter som røyker daglig er svært lav (0,9 prosent).
+ Det er forholdsvis høy andel studenter som snuser daglig (20 prosent), og dette tallet er det samme som i 2018.
+ Over 90 prosent av studentene drikker alkohol. Herunder er det rundt 1 prosent av studentene som drikker fire ganger i uken eller mer, og 13 prosent som drikker to-tre ganger i uken.

Kilde: Shot

Tilbudsguiden

AVIS

Dagsavisen

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

EVENT.

DJ BOOKING NORGE AS
123LYD.NO

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

FORENINGER

LEGE

NETTLEGEVAKT

Hos oss i nettlegevakt kan du raskt få hjelp, enkelt og trygt, fra våre leger med lang erfaring. Vi kan hjelpe med blant annet:

- test for kjønnssykdommer
- uvi
- resept på vaksiner
- fraværsattest

m.m

Les mer på www.nettlegevakt.no

MASSASJE

Tilbudsguiden
Gode tilbud til studenter i Oslo

MAT

PSYKOLOG

Det hjelper å snakke med noen.

Dialog tilbyr timer, kurs og grupper hos psykologer, familieterapeut og filosofisk praktiker.

Studenter får 200,- i rabatt pr time på våre samtaletjenester.

Les mer på www.dialog-oslo.no

TANNLEGE

TANNLEGENE I BOGSTADVEIEN 51

Kr 450,- Undersøkelse med to røntgenbilder og lett rens.

20% rabatt på fyllingsterapi.

20% rabatt på fjerning av visdomstenner.

20% rabatt på rotfyllinger.

*Studentrabatt gjelder ikke implantater, tanntekniske utgifter, og estetisk behandling

For timebestilling:
www.tb51.no
22 46 42 89
post@tb51.no

TRENING

FRONTLINE ACADEMY

Frontline Academy - kampsport for alle! Vi tilbyr fri og uforpliktende prøveuke!

Vi har akademi sentralt på Majorstua og fra januar 2022, på Hasle!

Les mer på www.frontlineacademy.no

UNIVERSITAS
torsdag 11. november 2021

UiO-student blir inkluderings-ministerens høyre hånd

Sosiologistudenten Nancy Herz (25) ble hentet fra øvre Blindern til Hadia Tajiks kontor.

Inkludering

tekst Nima Salimi
foto Sara Aarøen Lien

– Øverst på «pros and cons»-listen min, som jeg lagde da jeg fikk tilbud om jobben som statssekretær, var «redd for å skuffe masterveilederen min».

Det sier nyutnevnt statssekretær Nancy Herz til Universitas.

Hun var på vei hjem fra et foredrag i Fredrikstad da den ferske statsråden Hadia Tajik (Ap) ringte. Hun spurte om Herz kunne tenke seg å bli statssekretær på integreringsfeltet. Herz forteller at hun ble målløs, dro hjem og måtte snakke med kjæresten først.

Men avgjørelsen var ikke vanskelig å ta. Hun ringte tilbake samme kveld og takket ja til jobben.

Og masterveilederen gikk det også greit med:

– Han ble heldigvis ikke så veldig skuffet, og begynte bare å le da jeg ringte for å fortelle om den nye jobben, sier Herz.

En fordel ved å rekruttere noen rett fra Blindern, er at vi er veldig flinke til å lese oss opp

Nancy Herz, statssekretær (Ap)

Fra Blindern til makta

Det ble en kjapp, men stor omveltning å gå fra å være student til statssekretær for Herz. Plutselig gikk hun fra å skrive masteroppgave, til å sitte ved makten og kunne være med på å bestemme i sakene hun engasjerer seg for.

– En fordel ved å rekruttere noen rett fra Blindern, er imidlertid at vi er veldig flinke til å lese oss opp. Hittil har jeg skaffet meg flere permer med fargekodede lapper som jeg bruker for å få oversikt over ting, så jeg føler at jeg får brukt den nerdete student-siden av meg, humrer hun.

Herz forklarer at det å være statssekretær innebærer å ta beslutninger om hva det skal jobbes med i departementet, løfte frem relevante saker til statsråden, være med på å ta politiske valg og å skape god politikk sammen med folkevalgte og sivilsamfunn.

Statssekretærene er en del av den politiske ledelsen i ethvert departement, og hver minister har typisk tre til fire statssekretærer.

Skamløs statsråd

Herz har jobbet som statssekretær i nesten fire uker når Universitas besøker henne på kontoret i arbeids- og inkluderingsdepartementet. Men i motsetning til de fleste andre i samme jobb har ikke Herz vært politisk aktiv og hatt flust av verv i et politisk parti tidligere. Men engasjert i samfunnsdebatten har hun, uten tvil, vært.

– Engasjementet mitt begynte i frivilligheten. Jeg var blant annet aktiv i Amnesty Haugesund. Da jeg noen år senere ble fast spaltist i Haugesunds Avis, skrev jeg mye om menneskerettighetssaker.

I 2016 skrev hun et leserinnlegg i Aftenpostens debattside for unge, Si; D, om negativ sosial kontroll, som endte opp med å bli det mest leste innlegget dét året. Hun har siden gitt ut boken *Skamløs* med Sofia Srour og Amina Bile om samme tema, samt boken *Skal du ikke gifte deg snart?* som tar for seg skam- og æreskultur i familierelasjoner og hvordan hennes frihetskamp påvirket forholdet til moren.

Hun meldte seg inn i Arbeiderpartiet for to år siden for å «ta et politisk standpunkt for seg selv». Arbeiderpartiets nestleder Tajik har hun likevel kjent lengre fra arbeidet mot negativ sosial kontroll, på grunn av bøkene hun har skrevet på temaet. Blant annet arrangerte Tajik arrangementet «Skamløs dag på Stortinget» på initiativ fra Herz og Sour.

Skal fullføre graden

Da Herz flyttet for å studere, falt valget på hovedstaden.

– Jeg ville komme meg til et sted som var lengst mulig hjemmefra, uten å komme til et sted hvor det var mørkt halve året. Derfor ble Oslo et godt valg, forklarer hun.

Hun begynte først å studere rettsvitenskap, men gikk over til enkeltemner i sosiologi som et slags avbrekk mens hun skrev bok og jobbet i blant annet TV-aksjonen og Frivillighet Norge.

– Plutselig hadde jeg nesten en bachelorgrad i sosiologi, som jeg bestemte meg for å fullføre.

Da Herz begynte på mastergraden i sosiologi i fjor, var det derimot et bevisst valg. Hun innså at sosiologien kunne gi henne større samfunnsforståelse, og at hun kunne skrive masteroppgave om hvordan unge kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn opplever seksualitet og intimitet.

Nytt beite: Nancy Herz var redd for å skuffe masterveilederen sin da hun takket ja til jobben som statssekretær for Hadia Tajik.

På spørsmål om hun kommer til å fullføre mastergraden på noe tidspunkt, er hun klar i talen.

– Det kommer jeg til å gjøre. Det har å gjøre med at det er et tema jeg brenner for, som jeg synes er viktig at man får mer forskning på. Men det handler også om dem som brukte tiden sin på å fortelle meg sine personlige historier og erfaringer om seksualitet og intimitet. Jeg føler at jeg skylder dem å fullføre arbeidet ved å få ut perspektivene deres, sier hun.

Inkludering, ikke integrering

På spørsmål om saker hun ser på som viktige, trekker hun frem inkluderingsbegrepet som en kjernesak for henne.

– Jeg mener at det er et viktig signal at vi får en inkluderingsminister, heller enn en integreringsminister. Det er viktig at vi går inn for å skape en politikk og et samfunn hvor alle føler seg som en del av fellesskapet, og hvor alle føler at de blir sett, hørt, og kan utfolde seg, sier hun.

Herz er klar på at inkluderingsarbeidet tar ulike former, gjelder flere grupper og angår alle. Barrierer for inkludering kan like mye være rasisme mot minoriteter, som det kan være ukultur i minoritetsmiljøer.

Som den eneste statssekretæren med minoritetsbakgrunn, så ser hun også verdien av å føle seg representert.

– Jeg håper at unge som føler at de ikke passer inn eller på andre måter føler seg annerledes enn de andre, ser på meg og tenker at de også kan klare å nå sine mål, sier hun.

universitas@universitas.no

Karaktergaranti for skippertaksstudenter

Er det kun én uke til eksamen, og du har ikke åpnet pensumbøkene ennå? Da bør du fortsette å lese; ekspertene sier nemlig at det er håp.

Skippertak

tekst Tord Magnus Håland Dyrkorn
illustrasjon Sindre Deschington

Mange av oss har vært der. Plutselig er det ikke mer enn en uke igjen til eksamen, og du børster støv av pensumbøkene som du ikke har rørt siden du pakket dem ut av den røde Akademika-posen tre måneder tidligere. Du kjenner panikken komme smygende og tårene presse på. Faen. Hvorfor jobbet du ikke jevnt og flittig gjennom semesteret? Er det noe håp?

Frykt ikke! Det er absolutt et lys i enden av tunellen. Vi anerkjenner at øl med venner er morsommere enn lesesal, og at Tiktok noen ganger faktisk er mer spennende enn pensum. Denne guiden aksepterer at du er havnet der du er havnet. Våre eksperter – en superstudent og to forelesere – kan hjelpe deg på veien til nesten garantert ståkarakter, mest sannsynlig en solid C, eller til og med ha en sjanse på toppkarakter.

1) Skaff deg oversikt

– Det er en veldig god idé å starte med å gå inn og se på hva som står på emnesiden.

Det sier Tor Bang som er førsteamanuensis ved institutt for kommunikasjon og kultur ved Handelshøyskolen BI, når vi spør ham hva som er steg én for en skippertaksstudent rett før eksamen.

– De fleste emner har sider med gode oversikter over det som det forventes at studenten skal kunne, legger han til.

Pensumet er ofte stort og omfatter som regel en del stoff som er utenfor det som faktisk prøves på eksamener. Læringskravene på emnesiden er dermed et godt verktøy til å finne ut hva som *ikke* behøver å bli lest på.

Vår andre ekspertkilde er omtalt som en helt super student. Med bøker som nettopp *Superstudent* gir Olav Schewe studenter tips til å mestre studieteknikker og knekke eksamenskoden. Også han er klar på hva som bør være steg én om du har dårlig tid:

– Det første jeg ville gjort er å få en oversikt og lage en slagplan, sier han, og legger til:

– Da vet du fra starten av hva du skal gjøre, og hva det ikke er poeng i å gjøre.

2) Les effektivt

Når du vet hvor du bør legge inn støtet for å sikre at du kan mest mulig av det som er relevant, bør du vite hvordan du forbereder deg effektivt.

– De beste skippertakene er de der du bare gjør de aktivitetene som maksimerer poengene dine på eksamen. Alle emner er ulike, så du bør finne ut hva som maksimerer din læring for akkurat ditt emne, sier Schewe.

Ekspertene våre er enige i at pensumbøkene ikke nødvendigvis er der du vil starte.

– De fleste forelesere deler sine Powerpoint-presentasjoner med studentene. Der er det jo naturlig at de uthever det som er det mest essensielle for emnet, forklarer Bang ved BI, og legger til at det kan være mulig å få en god karakter kun ved å lese Powerpoint-slides.

– Pensumbøkene er veldig store, og du rekker mest sannsynlig ikke gjennom dem om du har kort tid, sier Schewe og legger til:

– Det er mindre motiverende enn å arbeide strategisk etter en plan, og du vil mest sannsynlig ikke huske alt det du trenger å huske til eksamen.

Vår tredje ekspert, Raino Malnes, er professor i statsvitenskap ved UiO og foreleser i blant annet politisk teori. Han mener at å vise til at du har helhetlig forståelse av emnet, er det å ha i bakhodet når du forbereder deg.

– Det handler ikke nødvendigvis om å kunne mest mulig. Da vil det fort fremstå som at du bare har kunnskap på overflaten, sier Malnes. Han legger til at også han i sin tid syntes det var kjedelig å lese pensum, og at det var lett å falle for fristelsen til å gjøre andre ting, som i hans tilfelle var å lese politisk teori som *ikke* var på pensum.

Malnes trekker også frem at det er viktig å vite når på døgnet du arbeider mest effektivt.

– Skjerm den tiden og hold fokus da. For meg er det tidlig på morgenen, for andre er det kanskje sent på kvelden, sier professoren.

3) Løs tidligere eksamensoppgaver

Repetisjon er det siste steget. Det å løse tidligere eksamensoppgaver er noe av det mest effektive du kan gjøre når det er kort tid til eksamen, skal vi tro Schewe. I tillegg er tidligere eksamensoppgaver et sted hvor du får et overblikk over hva eksamen forventer av deg.

– Tidligere eksamensoppgaver er en god kilde til repetisjon som er viktig for læring. I tillegg forbereder du hjernen din på den aktiviteten du skal sitte og gjøre under selve eksamen, hevder Schewe, og legger til:

– Ser du at det er noen spørsmål som går igjen år etter år, så er det åpenbart at det er noe du bør øve på, legger han til.

Superstudenten mener at det skal godt gjøres å se på for mange tidligere eksamensoppgaver om du vil oppnå effektiv læring.

Mulig, men ikke anbefalt

Oversikt, plan, effektiv læring og repetisjon er stikkordene du bør notere deg om du befinner deg i denne uheldige situasjonen. Det er ikke de mest revolusjonerende tipsene du har fått her, og du forstår kanskje at det ikke er mulig å trylle frem gode karakterer. Men så var det kanskje ikke så lurt å utsette lesingen til siste liten.

Men vi dømmer deg ikke om du har havnet i denne situasjonen. Det gjør ikke Tore Bang heller:

– Det ligger i de fleste studenters natur at man gjør skippertak innimellom. Man skal jo leve også, ler førsteamanuensisen.

Det kan likevel virke som ikke hele akademia er enige i det. Førstelektor ved SV-fakultetet på UiO Susanna Solli skriver i en e-post til Universitas:

«Mitt heteste tips til studenter som ikke har lest noe to uker før eksamen er at de slutter å studere.»

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS
torsdag 11. november 2021

UTENRIKS

utenriksredaktør: Roya Shahaibzadeh
royashahibzadeh@gmail.com 481 08 772

STUDENTER OM KLIMAENDRINGER I ZIMBABWE:

–Nederst på prioriteringslisten

Kunst og klima: Green Governance Trust bruker kunst for å gi klimautfordringene et ansikt. Her er organisasjonen samlet til gruppebilde.

Da en syklon traff Zimbabwe i 2019 ble flere studenter tvunget til å avbryte studiene. Fire klimaaktivister forteller om hvordan klimakrisen forverrer problemer i landet.

Klima

tekst Eline Ruud Kristiansen

– Selv om jeg ikke ble påvirket direkte, var det en stor emosjonell påkjenning å se så mange lide etter syklonen, forteller Lean Jowa. Hun er 22 år og studerer BSc Geography Honors in Environmental Science ved Universitetet i Zimbabwe i hovedstaten Harare. Hun er aktiv i organisasjonen Young Volunteers for the Environment (YVE).

De fleste innbyggerne i Zimbabwe kjenner daglig konsekvensene av klimaforandringene på kroppen. I et land som tradisjonelt er basert på jordbruk, er konsekvensene fatale.

Alle piler peker i retning av at det blir verre: verdens fattigste nasjoner vil i gjennomsnitt oppleve et fall i bruttonasjonalprodukt (BNP) på 20 prosent innen 2050 dersom verden varmes opp med 2,9 grader. Det viser en fersk rapport bestilt av den britiske veldedighetsorganisasjonen Christian Aid som ble lagt fram under COP26 i Glasgow denne uken. Åtte av de ti mest sårbare landene ligger i Afrika.

> **Selv om jeg ikke ble påvirket direkte, var det en stor emosjonell påkjenning å se så mange lide etter syklonen**
>
> **Lean Jowa (22)** studerer Enviromental Science ved Universitetet i Zimbabwe

Tørke, jorderosjon, avskoging og forurensning har økt i Zimbabwe de siste årene. Mange ulike aspekter av samfunnet er hardt påvirket av klimaforandringer. Etter ekstremværet i 2019, er fortsatt mange uten både hjem og arbeid.

– Jeg prøver å balansere aktivistarbeidet og studiene, men begge krever mye av meg. Likevel er det godt å se at jeg kan bruke det jeg studerer i praksis i kampen for klimaet.

Men klimaendringene har også rammet utdanningsinstitusjonene i landet.

– Etter syklonen har flere på universitet mitt blitt tvunget til å avbryte studiene, forteller hun.

Jowa forklarer at hovedforskjellene ligger i det store økonomiske skillet mellom by og land. Mens innbyggerne i jordbruksområder er mer rammet av både klimaendringer og lavere inntekter, er sjansene bedre for de som bor i byene.

Ikke alle har mulighet til å reise til forelesningene grunnet høye billettpriser for kollektivtransport, mens andre mangler internett. Pandemien har forverret situasjonen, og mange har ikke mulighet til å følge undervisningen online.

– Det er ikke alle som har elektrisitet, ikke en gang mobiltelefoner. Organisasjonsarbeidet vårt er også påvirket, vi kan ikke drive aktivitetene som vi gjorde før. Men vi klarer oss, legger Jowa til.

Klimakamp online

Restriksjonene har ikke stoppet Jowa og hennes kollegaer i YVE. Organisasjonen er aktiv på sosiale medier for å engasjere de unge. Facebook, Instagram, og Whatsappgrupper er flittig brukt til å skape engasjement. Twitter er plattformen der de når ut til flest.

Jowa forteller at ustabil internettforbindelse gjør det vanskeligere å følge studiene. I oktober var det store hetebølger i landet, som gjør at strømforsyninger ofte stanses.

– Strømbruddene påvirker undervisningen. Jeg håper at vi i fremtiden kan utnytte solenergi for å unngå avbrudd, forklarer hun på melding.

Kart over Afrika: Zimbabwe ligger i sørøst-Afrika. Hovedstaden er Harare.

Drop-outs og barnebruder

Etter syklonen i 2019 prioriterte regjeringen nødhjelp og gjenoppbygging av infrastruktur og boliger.

Klimaendringer i Zimbabwe

+ Ifølge FNs klimarapporter er mange afrikanske land blant de som er verst rammet av klimaendringer. En fersk rapport bestilt av Christian Aid viser at åtte av de ti landene som er mest berørt av økonomiske ødeleggelser som følge av klimaendringer ligger i Afrika.

+ Gjennom Parisavtalen har rike land forpliktet seg til å bidra med 100 milliarder dollar i året som skal gå til klimaomstilling i fattige land fra 2021. Verden er langt fra å nå dette målet i år, noe som er blant temaene verdens ledere diskuterer under klimatoppmøtet i Glasgow.

+ I mars 2019 ble millioner av mennesker i Malawi, Mozambique og Zimbabwe rammet av syklonen «Idai», som var et av de verste ekstremværene som har rammet sørøst-Afrika til nå. Over 2 millioner mennesker ble rammet totalt, over 1000 mistet livet, og mange lever fortsatt uten hjem og grunnleggende behov som vann og sanitasjon.

+ Green Governance Zimbabwe Trust ble grunnlagt i 2019 av Nyasha Frank Mpahlo. Organisasjonen arbeider for å spre kunnskap om klimaforandringer blant barn og studenter.

Kilder: unicef.org, fn.no, greengovzw.org

FOTO: YOUNG VOLUNTEERS FOR THE ENVIRONMENT

Miljøengasjert: Lean Jowa (22) studerer Enviromental Science ved Universitetet i Zimbabwe. Hun er engajsert i klimasaken også utenfor klasserommet.

Først i 2021 blir de ødelagte skolene bygd opp igjen. I tillegg dropper mange ut av skolen på grunn av tørken, som gjør at barn må gå lange strekninger for å hente vann. Det er også vanlig å finne raske inntekter i skoghogst og gruvedrift, framfor skolegang.

– Ofte må foreldrene velge mellom hvilke av barna som skal gis skolegang og høyere utdanning. Samfunnet vårt er et patriarkat, og de aller fleste velger sønnene, forteller Winnie Chiriya.

Chiriya tar en doktorgrad i Child rights ved Africa university i Harare. Hovedfeltet hennes er å forske på de direkte konsekvensene klimaforandringene har på barn. Hun understreker videre at kvinnene er de som kommer verst ut av den aktuelle situasjonen.

– Spesielt de små jentene er glade for muligheten til å fortsette på skolen. Mange av de som dropper ut, tror at den eneste løsningen er å gifte seg, sier Chiriya.

Barneekteskap er et stort problem som har økt i omfang de siste årene. Ifølge Unicefs rapport om kvinner og barn fra 2019, er én tredjedel av alle zimbabwiske jenter gift før fylte 18 år.

Chiriya og andre klimaaktivister promoterer derfor alternative løsninger til ekteskap, først og fremst utdanning.

Kunst i klimakampen

Nyasha Frank Mpahlo grunnla Green Governance Trust Zimbabwe etter syklonen i 2019. Målet var å gi landets yngre befolkning en stemme. Mange barn fullfører ikke skolegangen, ettersom de blir nødt til å arbeide i stedet.

Organisasjonen til Mpahlo reiser rundt på skoler og universiteter for å spre informasjon om klima. Metodene deres skiller seg fra andre organisasjoner i verden: for å skape interesse blant de unge, bruker de kunst aktivt under samlingene sine. Mpahlo forteller at aktivitetene er effektive for å kommunisere erfaringer og følelser rundt klimaforandringene.

– Først og fremst gjør kunst yngre mennesker mer engasjerte, men det er også en måte å utforske utfordringene, gi klimaproblemene ansikt, forteller han.

Også Chiriya mener kunst er en nyttig uttrykksform i klimakampen.

– Kunstneriske aktiviteter får oss til å tenke på en ny måte. Gjennom å skrive historie, lage skuespill eller danse, er det lettere å få folk til å forstå hva det egentlig handler om. Kunst er en mektig måte å forklare hva klimaforandringer er og gjør, sier hun.

Utfordrende arbeid

– Vi blir ofte møtt med at folk sier «jeg kan ikke tenke på klima, jeg trenger mat», sier Chiriya.

Hun forteller at det er utfordrende å arbeide med klimaaktivisme i et land som strever på mange ulike samfunnsplan. Zimbabwe har blant de høyeste inflasjonsratene i verden, og den dårlige økonomien gjør at arbeidsledigheten er høy og fattigdommen utbredt.

– Det er vanskelig å overbevise folk om avskoging, ulovlig gruvedrift og forurensning når de hver dag må kjempe for å få mat på bordet, forteller Chiriya.

Mpahlo opplever likevel stor enighet om at klimaendringene er viktig for Zimbabwere.

– I denne delen av verden merker innbyggerne effektene direkte, det er ikke som i «Det globale nord», forteler Mpahlo.

> **Vi blir ofte møtt med at folk sier «jeg kan ikke tenke på klima, jeg trenger mat»**
>
> **Winnie Chiriya,** doktorgradstudent ved Universitetet i Zimbabwe

Politikernes motstand

– De fortalte oss at de mente klimaendringene ikke betydde noe. Vi måtte forklare dem hvorfor dette er det viktigste av alt, sier studenten Nico Tadiwa Zhomwa.

Han studerer miljøvitenskap med mål om å bli klimaforsker. Under praksistid i myndighetenes klimadepartement opplevde han manglende interesse blant mange av ministrene.

Tiden i departementet overbeviste ham om at det var klimakampen han ville dedikere seg til.

– Det var likevel ikke alle ministrene som var likegyldige, og vi ser at mer kunnskap og bevisstgjøring om klimaproblemer gjør at politikerne bryr seg mer og mer, forteller Tadiwa Zhomwa.

Også Mpahlo håper at klimaaktivismen vil føre til handling hos regjeringen. Han har inntrykket av at politikerne ikke bryr seg nok.

– Klimaforandringene befinner seg nederst på prioriteringslisten, og vi må overbevise regjeringen om at noe må gjøres. Det er viktig at økologien ikke må ofres for økonomisk vinning, og at det heller satses på fornybar energi som solcelleteknologi og vindkraft, forteller Mpahlo

Håp for fremtiden

I tillegg er det viktig for organisasjonen å lære av likesinnede aktivister verden rundt.

– Vi har tatt inspirasjon fra arbeidet til blant annet Extinction Rebellion (XR). Det er viktig å lære av hverandre og inspirere hverandre til handling, sier Mpahlo.

Jowa håper at flere studenter vil engasjere seg i kampen for klimaet, og at regjeringen vil satse mer på forskning.

– Vi er de som blir rammet fremover, og vi trenger bredere forståelse om det som skjer med klimaet vårt. Jeg håper studentene blir mer inkludert i fremtidens avgjørelser, forteller Jowa.

universitas@universitas.no

KULTUR

kulturredaktør: Guro Aasaaren
guro.aasaaren@gmail.com 466 74 942

Sunniva (21) og venninnen – Apati er det motsatte av

Engasjert: Sunniva Roligheten (21) studerer kunst ved Strykejernet Kunstsskole og har tidligere jobbet i Operasjon Dagsverk. Sammen med venninnen Maja Holmen (21) skal hun snart dele ut verdens første apatipris.

Facebook, VG og Regjeringsplattformen bidrar mest til å ødelegge unges engasjement ifølge studentene Sunniva Roligheten og Maja Holmen. I slutten av november skal de dele ut verdens første apatipris.

Ungdomsengasjement

tekst Endre Ugelstad Aas
foto Isabel Svendsen Berge

– Apati er det motsatte av engasjement, sier Sunniva Roligheten (21) til Universitas.

Sammen med venninnen Maja Holmen (21) skal hun dele ut verdens første Apatipris. Prisen skal deles ut til en person, bedrift eller organisasjon som bidrar til å drepe engasjementet blant unge. Det høres kanskje drastisk ut, men bak prosjektet ligger det en tanke om å invitere de «ansvarlige» til et møte for dialog og forståelse. Mer om det snart. Men først en utdyping av hva som ligger i begrepet apati.

– Apati kjennetegnes av likegyldighet, fraværet av følelser overfor noe. Denne håpløsheten kan skape en tanke om at det ikke nytter å gjøre noe for en sak, forklarer Roligheten.

Det stemmer godt med Store Norske Leksikons definisjon av ordet. Der beskrives apatien som en «mangel på synlige følelser eller følelsesmessige reaksjoner, sløvhet, upåvirkelighet og likegyldighet overfor inntrykk».

Nok med begrepsavklaringene. Hva er det egentlig som bidrar til å svekke engasjementet blant unge i dag?

Inspirert av gullbarbien

Dette spørsmålet ønsket Roligheten og Holmen å rette søkelys mot, da de for et halvt år siden begynte å leke med tanken om en prisutdeling. Roligheten studerer til daglig kunst ved Strykejernet kunstskole, men har bakgrunn fra organisasjonsarbeid i ungdomsårene, blant annet i Operasjon Dagsverk. Holmen er jusstudent ved Universitetet i Bergen.

Med begrenset budsjett lagde de en nettside og instagramkonto, der unge under 30 år kunne nominere sine kandidater. Hun sier de blant annet har latt seg inspirere av Press – Redd Barna ungdoms gullbarbiepris. Den deles årlig ut til den medie- og reklameaktøren som får unge til å føle seg verst.

– Apatiprisen er en måte å stille de som ødelegger engasjementet til unge litt til ansvar, sier Roligheten.

Hun anslår at de har fått inn et sted mellom 20 og 30 nominasjoner fra unge i hele landet. Selv om hun gjerne skulle sett at antallet nominasjoner var høyere, er hun fornøyd med oppslutningen rundt prosjektet. Studentene har også fått medieoppmerksomhet både i Dagens Næringsliv, Avisa Oslo og ungdomsavisen Framtida.no.

Men er et så lavt antall nominasjoner representativt for hvilke saker som engasjerer ungdom? Kan man dele ut en pris på et så tynt grunnlag?

– Vi har nok nådd frem til relativt få, og det hadde helt klart vært ønskelig å nå ut til flere. Men tatt i betraktning at det er første

deler ut apatipris: engasjement

gang vi prøver å dele ut en slik pris, må vi si oss fornøyde.

I oktober valgte en nominasjonskomite med medlemmer fra Operasjon Dagsverk, Press - Redd Barna Ungdom og Changemaker ut tre kandidater til prisen: Facebook, VG og Regjeringsplattformen.

Les hva de tre nominerte svarer om å bli nominert nederst i saken.

Bidrar til polarisering

Hva er så bakgrunnen for de tre nominasjonene? Begynner vi med Facebook, den største av de tre, viser Roligheten til de nylige avsløringene rundt selskapet. I september kunne den amerikanske avisen Wall Street Journal dokumentere hvordan Facebook bevisst har vært klar over de negative effektene de har på sine brukere, uten at de sa noe om dette i offentligheten.

– Facebook er fullt klar over at plattformen deres fremmer innhold som vekker hatefulle reaksjoner, for at brukerne skal bruke mer tid på plattformene deres. De bidrar med dette til å spre hat og polarisering i samfunnet, sier Roligheten og legger til:

– Det kan både være hatefulle ytringer, Fake News og andre ting. Dette bidrar ikke til noe positivt, annet enn at selskapet tjener penger.

Negativt verdensbilde

Når det gjelder nominasjonen av VG, mener Roligheten at avisen i for stor grad formidler et negativt verdensbilde gjennom sin nyhetsdekning.

– Det er ikke bare nød og elendighet der ute. Vi ser også mye positiv utvikling. I tiden rett før korona har verden aldri sett bedre ut med færre fattige, mindre barnearbeid, flere barn som får tilgang til utdanning og en rekke andre forbedringer.

Ifølge Roligheten, er det viktig at mediene også dekker denne utviklingen, for å kunne gi et riktig bilde av virkeligheten.

– Ikke minst er det også viktig å få frem at verden faktisk blir et bedre sted, for at unge skal skjønne at det nytter å engasjere seg.

Roligheten mener at VG, som den største og mest leste avisen i Norge, har et særlig ansvar for å vise frem et nyansert verdensbilde.

– I nyhetsdekningen fokuserer VG i for stor grad på et negativt verdensbilde. Men det at verden faktisk blir bedre skinner ikke igjennom, og det mener vi er veldig synd.

Har dere tenkt noe på om en slik nominasjon i verste fall kan bidra til å sverte tilliten til media blant unge?

– For å være ærlig, er ikke dette noe vi har tenkt så mye på. Media er ekstremt viktig som en fjerde statsmakt og det handler ikke om det å svekke tilliten, men heller det at man ønsker seg et litt mer nyansert bilde.

Hva med Regjeringsplattformen? Hva er det med den som kan skape apati blant unge?

– I nominasjonene har det handlet om klima og natur. Man vet at det er en klima- og naturkrise, og selv om man har ambisiøse mål, er det fortsatt få reelle tiltak.

Engasjement > apati

Guro Ødegård er sosiolog og instituttdirektør ved velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Oslomet. Hun har forsket mye på ungdom og politisk deltagelse. Ødegård sier det er lite som tyder på at vi har å gjøre med en mer apatisk ungdomsgenerasjon enn tidligere.

> **Vi ønsker å legge til rette for et dialogmøte, slik at dette ikke bare blir en kjip greie**
>
> **Sunniva Roligheten,** student

– Siden 2011 har valgdeltakelsen blant førstegangsvelgere holdt seg på et svært høyt nivå sammenlignet med tidligere generasjoner av unge velgere. Engasjementet rundt frivillig organisasjoner er også stort. I tillegg har vi sett flere eksempler de siste årene på større mobilisering gjennom sosiale bevegelser som Fridays for Future og Black Lives Matters.

Hun sier videre at dagens ungdom er viktige premissleverandører i den politiske debatten, blant annet gjennom å være en pådriver i klimasaken.

Unge som meningsbærende aktører har styrket seg de siste tiårene. Unge lyttes til og det er etablert medvirkningsarena både på lokalt og nasjonalt nivå for å sikre unges representasjon. I tillegg har det blitt flere unge tillitsvalgte, både på kommunalt og nasjonalt nivå.

– Slik sett kan prisen ses på som et resultat av det engasjementet vi ser blant dagens unge heller enn likegyldighet og apati, sier hun.

Ingen verstingpris

En endelig dato for prisutdelingen er ikke satt. Men Roligheten anslår at den skal deles ut sent i november. Frem til da er det mulig å stemme på det tre kandidatene på prosjektets hjemmeside. Samtidig understreker Roligheten at formålet med utdelingen ikke er å peke finger mot vinneren.

– Når vi har kåret en vinner, har vi lyst til å invitere dem til et møte. Forhåpentligvis med noen av dem som har nominert dem. Vi ønsker å legge til rette for et dialogmøte, slik at dette ikke bare blir en kjip greie.

kultur@universitas.no

De nominerte svarer:

Facebook, VG og Regjeringen har blitt forelagt kritikken fra Roligheten, samt de offisielle begrunnelsene for nominasjonene. Dette svarer de.

VG: Gard Steiro, ansvarlig redaktør:
«Jeg er enig i at mediene skal formidle et sannferdig og nyansert bilde av virkeligheten. Det er viktig at vi trekker frem positive utviklingstrekk og peker på løsninger, ikke bare problemer.

Samtidig skal nyhetsjournalistikken være systemkritisk. Vår viktigste oppgave er å avdekke svakheter og dermed redusere risikoen for kritikkverdige forhold. Journalistikk handler om å belyse avvik fra det normale eller forventede. I mediedebatten er det en tendens til at begrepene «negativ» og «kritisk» blandes. Jeg mener at mediene skal vokte seg for å bli negative, men de må for all del være kronisk kritiske.

Jeg er glad for at VGs journalistikk vekker engasjement. Det er ikke et nederlag å bli nominert til en slik pris. Jeg ser på det som en gyllen mulighet til å diskutere vår journalistikk. Det kommer alltid noe godt ut av at vi får konstruktiv kritikk. Likevel er jeg noe overrasket over at komiteen mener at VG svekker unges engasjement. Tallene viser at VG er norske ungdommers foretrukne nyhetskilde. Vi har satset bevisst på å gjøre innholdet vårt mer tilgjengelig for en ny generasjon mediebrukere. Blant annet har vi opprettet en egen redaksjon som utelukkende jobber med å lage seriøs journalistikk beregnet for den såkalte generasjon Z. Så det skal ikke være tvil om at VG tar oppgaven på dypeste alvor.

Det er vanskelig å gi en konkret tilbakemelding på en noe overfladisk begrunnelse for nominasjonen. Komiteen kaller VG «en frontfigur for en negativ kultur». Det synes jeg er sterke ord som jeg hverken kjenner meg igjen i eller tror bidrar til en konstruktiv debatt om journalistikk. Det er fristende å spørre om komiteen går i samme felle som de anklager mediene for. Blir det for unyansert og svartmalende?»

Regjeringen: Statssekretær Ragnhild Sjoner Syrstad i Klima -og miljødepartementet.
«Regjeringen styrker ambisjonene for klimapolitikken og skal kutte 55 prosent i hele økonomien innen 2030. Dette er mer enn den avtroppende regjeringen. Vi skal øke CO_2-avgiften til 2000 kroner innen 2030 og med det kutte 8 millioner tonn klimagasser de neste ti årene. Vi er allerede på vei dit, med en økning i CO_2-avgiften på 28 prosent neste år. Dette monner!

Til ungdommen vil jeg si at det som kanskje høres kjedeligst ut er det viktigste klimagrepet: nemlig at Norges gjenværende karbonbudsjett skal være førende for resten av politikken. Vi skal sørge for at klimagassutslipp blir like viktig som kroner og øre på statsbudsjettet. Det er en helt ny måte å styre klimapolitikken på. I tillegg skal vi begynne med naturregnskap slik at ulike naturtyper vektes i tråd med deres naturverdi og satse på naturbaserte løsninger på klimakrisen. Slik blir klima og natur rammen rundt all vår politikk.

Vi må tåle at det blir rettet oppmerksomhet mot at Norge er en produsent av olje og gass, og at vi ikke har satt noen politisk sluttdato for videre leting. Mange ser dette som et paradoks, når vi også er opptatt av klima. Nettopp fordi vi er et olje- og gassproduserende land mener jeg at vi har et særlig ansvar for å ta en tydelig rolle i å framskynde overgangen til en utslippsfri framtid, noe som krever en fundamental omlegging av verdens energisystemer. Norge har vært, og skal være, en sterk pådriver for ny grønn teknologi.»

Universitas har vært i kontakt med Facebooks nordiske pressekontakt. De har ikke besvart vår henvendelse innen avisen gikk i trykken onsdag kveld.

DEBATT

debattredaktør: Maria Jostad
jostadmaria@hotmail.com 953 04 998

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Se til Kim

Det er tid for valg ved Studentinget ved NTNU. I den anledning skriver journalist og korrektursjef Cecilie Bjørnsdotter Raustein i Under Dusken en kommentar, der hun oppfordrer Studenttinget til å innføre listevalg. I dag stiller enkeltkandidater til valg til Studenttinget ved NTNU, mens ved både UiB, UiT og UiO stiller ulike lister med sine kampsaker og tilhørende kandidater. Raustein er opptatt av at det må skje en endring, fordi valgdeltakelsen er lav. I 2019 stemte så få som 6,5 prosent ved studentvalget ved NTNU, mens det i 2020 var rundt 10 prosent som brukte stemmeretten sin. «Oppslutninga er låg, men då er det desto viktigare at dei som stemmer faktisk veit kva dei stemmer på,» skriver Raustein. Tanken er god, men jeg tror dessverre ikke listene kan redde dere. I år hadde UiO en valgoppslutning på 10,55 prosent, til tross for mange flotte lister å velge mellom. Jeg anbefaler i stedet at Raustein ser til Nord-Korea. Landet hadde i 2019 en valgdeltakelse på 99,98 prosent, så kanskje NTNU kan leie noen konsulenter derfra for å få noen gode tips?

Flaut om flauser

I Studvest skriver journalist Nora Trippestad om å være flau, og hvordan det kan kjennes godt. Hun sammenlikner følelsen med å ta seg et norsk sjøbad, på en solvarm julidag. Flausen hun sammenlikner dette med, er å forsove seg til eksamen: «Eksamen kan du nok ta igjen. Neste gang glemmer du neppe alarmen. Nå kan du flire litt av deg selv. Å bli flau er den beste følelsen.» Her må jeg påpeke to ting. For det første, er det ikke bare «å ta igjen» eksamen. Kanskje har du lagt masse hardt arbeid i emnet, lest og lest, til akkurat denne dagen. Mange fag har ikke konteeksamen før om et år, og da vil du måtte gjøre store deler av lesingen på nytt. Det kan resultere med at du blir hengende et år bak, fordi du ikke fikk tatt denne ene eksamenen. For det andre, hva har flauhet å gjøre med denne situasjonen? Så klart kan det oppleves flaut å forsove seg på en så viktig dag, men nettopp det at konsekvensene av handlingen er såpass alvorlige, gjør heller at man blir sint og lei seg, enn flau. Jeg kan uansett ikke se noen likhet mellom å forsove seg til eksamen og å ta et deilig bad på en varm sommerdag. Flaut!

Ukas tvitringer:

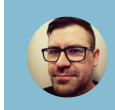

TAF @TAFarestveit
Kan Bamsen være Siri Nilsen? Altså, dattera til LilleBJØRN Nilsen? #maskorama

Men hvem er da Mamma Bjørn og Gullhår?

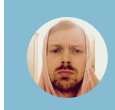

Tomotei Sjallabais @sveikill
Jeg har lov til å drikke kaffe klokken halv ti

Seriøst? Mamma gir meg ikke lov til å drikke kaffe etter klokken fem.

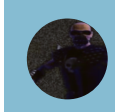

myspace mafiaboss @myspacemafiaen
Sitter i stua og synger på kinesisk mens en av de jeg bor meg har zoom-forelesning

Neste gang får du invitere til allsang!

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til
debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å fortkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Gleda blei kort med Borten Moe

Studiestøtte

Silje Nathalie Luvåsen, lektorstudent i språkfag ved Høgskolen i Innlandet

Eg blei glad då Noreg fekk ny regjering i haust. Dette har eg venta på i mange år, og endeleg blei det raud-grønt etter åtte år med ein og annan blånyanse. Eg forventa betre levekår for studentar, sidan begge regjeringspartia gjekk til val på «meir til studentane». No har eg venta på at ting skal bli betre sidan 2018, men så kjem utdanningsminister Ola Borten Moe (Sp) med beskjed om at studentar ikkje får auka stipend. Allereie har Senterpartiet brote eit valløfte.

> **Eg forventa betre levekår for studentar, sidan begge regjeringspartia gjekk til val på «meir til studentane»**

Veit Borten Moe kva det vil seie å vere fulltidsstudent? Eg bruker i overkant av 40 timar på studie i veka. Eg står opp 06.00 kvar dag, og sit på høgskolen med bøker og innleveringar til ettermiddagen. Ein har ikkje fri i helger, for dei må ein bruke til skolearbeid, dersom ein skal klare pensumlitteratur, sekundærlitteratur og obligatoriske oppgåver. Korleis skal ein få jobb til å passe inn i kvardagen? Ein fulltidsstudent har ikkje nok timar til å jobbe ved sidan av studiet sitt, men vi har ikkje råd til å leve som studentar heller. Eg har ikkje løysinga på korleis studentar skal klare seg økonomisk.

Straumprisane aukar, matvareprisane aukar, leigeprisane aukar. Alt som ein treng for å leve og bu er i vekst, og samstundes skal ein jo gjerne ha til kollektiv transport, lege, eventuelt psykolog, tannlege og liknande i tillegg. Det er eit reknestykke som ikkje går opp for meg, men eg studerer jo for å bli norsklektor. Eg lurer på om du, Borten Moe, kan vere venleg å rekne ut korleis ein student skal klare seg økonomisk, psykisk og fysisk gjennom tre til fem år som student? Økonomi er nemleg noko som tek på psyken, og i verste fall gjer at ein må gå til psykolog for å få nokre verktøy og hjelpemiddel. Dette blir ein vond spiral, for eigentleg har ikkje studenten råd til psykolog.

Eg veit at mange vel å jobbe ved sida av, men det går utover tida ein har til å lese. Dette er ikkje eit alternativ for alle, fordi det er ikkje alle som kan sjonglere jobb og studie, utan at det går utover normal studieprogresjon. Dessutan kan dette bidra til auka ulikskapar og meir utanforskap i høgare utdanning.

Eg håper verkeleg Borten Moe revurderer stipendordninga og gir oss meir å rutte med, sånn at vi faktisk kan vere fulltidsstudentar, og bli ferdige på normert tid med gode resultat.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Alle burde ha muligheten til å drikke en cappuccino om morgenen

Sigurd Meklenborg-Salvesen (20) forteller Studvest hvorfor det er urettferdig at de ulike fakultetene ved UiB ikke har det samme kaffeutvalget.

Forstår lærerstudenters uro over reiseutgifter

Reiserefusjon

Dijana Tiplic, instituttleder ved Institutt for lærerutdanning og skoleforskning,
Rita Hvistendahl, dekan ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet ved Universitet i Oslo

> **Årsaken er ikke motvilje fra universitetets side, men at studier i Norge finansieres ulikt**

I kommentarartikkelen «Ulik prislapp på UiO-studier» bemerker Maria Jostad at lærerstudentene selv må dekke reiseutgifter under praksis, mens studenter på medisin og profesjonsstudiet i psykologi får utgiftene dekket. Det er fullt forståelig at studenter opplever det som urettferdig.

Årsaken er ikke motvilje fra universitetets side, men at studier i Norge finansieres ulikt. Kunnskapsdepartementet plasserer alle grunnutdanninger i ulike kategorier, og gjennom statsbudsjettet får utdanningene finansiering etter hvilken kategori de er i.

Medisin og profesjonsstudiet i psykologi er plassert øverst, mens de fleste lærerutdanninger er i en lavere kategori. Midlene som bevilges, setter rammene for hvor mye undervisning, veiledning og praksis studentene kan få i utdanningene, og for hvilke andre utgifter som kan dekkes.

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning har til sammen ca. 700 studenter i praksis i perioder på opptil 8 uker hvert semester på Lektorprogrammet og i Praktisk-pedagogisk utdanning. I dag har vi dessverre ikke økonomiske ressurser til å refundere reiseutgiftene. Samtidig har vi full forståelse for at de kan tynge studentenes budsjett.

Både Forskerforbundet, Pedagogstudentene, universiteter og høgskoler har lenge påpekt at norske lærerutdanninger er underfinansiert, og har arbeidet for å øke finansieringen.

I fjor ba Stortinget regjeringen om en gjennomgang av finansieringskategoriene for høyere utdanning, blant annet med tanke på hvor lærerutdanningene skal plasseres. Vi venter spent på hvordan den nye regjeringen vil følge opp dette.

debatt@universitas.no

FORSKERINTERVJUET

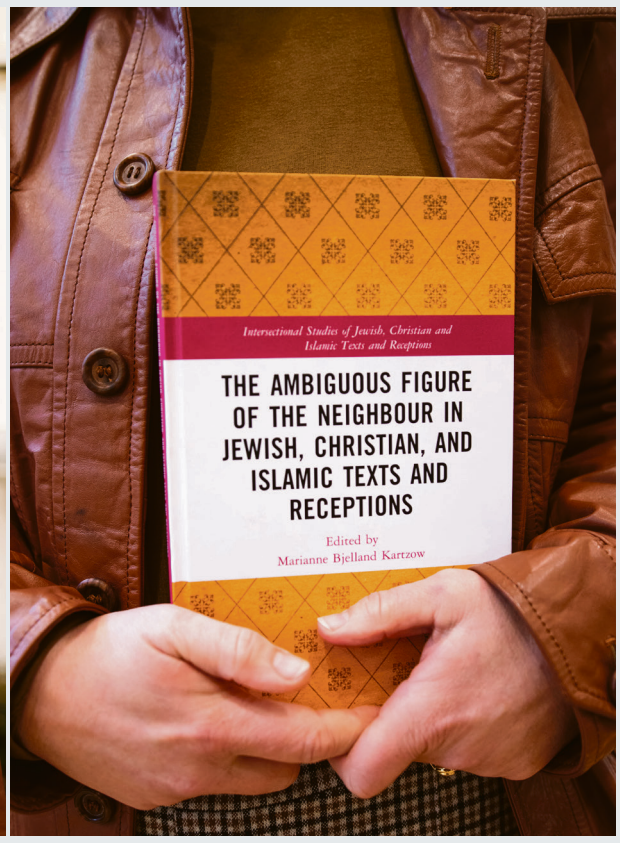

Den tvetydige nabo: Marianne Bjelland Kartzow mener man bør pleie relasjonen til naboen – men ikke komme for tett.

Plei ditt naboskap

Islam, kristendommen og jødedommen deler et sentralt kjærlighetsbud: Du skal elske din neste som deg selv. Men hvem er egentlig din neste – eller nabo, som det også oversettes til?

Naboskap

tekst Sofie Kristine Flydal
foto Aurora Ytreberg Meløe

Teolog og professor ved Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Marianne Bjelland Kartzow har sammen med kollegaer forsket på naboskap. Her har de studert religiøse tekster og tolkninger, og historiske hendelser, som dreier seg om naboskap.

De har sett både på det abstrakte med begrepet nabo eller din neste, men også på det rent fysiske. Hvem er det du har ved siden av deg? Forskningsprosjektet har resultert i boken The Ambiguous Figure of the Neighbour in Jewish, Christian, and Islamic texts and receptions, redigert av Marianne Bjelland Kartzow.

Den gode nabo

Kartzow tror naborelasjonen ofte blir litt glemt blant andre nære relasjoner.

– Det er litt vårt prosjekt å si at det er potensiale for gode relasjoner mellom naboer, sier teologen.

Hun mener at naboskap kan være veldig viktig, og at det dermed også bør få et større fokus. I krisesituasjoner kan det plutselig bli naboen din som skal bære deg ut av ditt brennende hjem, eller handle inn mat til deg når du sitter i isolasjon. For naboen er – rent fysisk – en veldig tilgjengelig relasjon.

– Men det er ikke sikkert at det er naboen du skal feire jul med. Du skal kunne trekke deg tilbake fra naboen din. Du skal ikke være ansikt til ansikt, sånn som du er med en venn, en elsker eller familie, der du er tett på, sier Kartzow.

– *Det er mange studenter som sliter med ensomhet. Kan ikke hybelnaboen også potensielt være en venn for en ensom student?*

– Jo, man kan finne sine beste venner i studentbyen. Naboer kan jo være veldig mye forskjellig. Noen ganger er det bestevenner, og noen ganger gifter man seg til og med med naboen sin, sier Kartzow.

Hun mener likevel det kan være en fare for at for eksempel kollektiver kan bli for tette. At grensene mellom det private og det delte viskes ut.

– *Den lukkede døren som ikke blir respektert?*

– Ja, og det må man finne litt ut av, hvordan den relasjonen skal være. Det kan det være lurt å bruke litt tid på, sier hun.

Vennskap er ikke noe man er, det er noe man gjør, mener hun. Slik er det også med naboskap. Det må pleies.

> **Det er litt vårt prosjekt å si at det er potensiale for gode relasjoner mellom naboer**
>
> **Marianne Bjelland Kartzow,** professor ved det teologiske fakultet ved UiO

Elske din neste, hate din fiende

I prosjektet er Balkan-konflikten en av hendelsene som blir studert. Her bodde mennesker av forskjellige bakgrunner sammen i nabolag, der forskjellene var uviktige. Plutselig brøt det ut en konflikt, der nettopp de religiøse og etniske differansene var i fokus.

– Man var ikke så opptatt av hvilken religion man hadde. Man var en del av samme nabolag. Og plutselig var det legitimt å drepe naboen, for naboen var blitt en fullstendig fremmed, sier Kartzow.

Fattig og rik

Vi beveger oss tilbake til nåtid, til Oslo og til studenter. De som kun er innom et nabolag i kort tid av gangen. Kartzow mener det er viktig å inkludere alle som bor i et nabolag til enhver tid i nabofelleskapet. Det er viktig å tenke litt rausere enn kun på de som bor i et nabolag over lengre tid.

– Når noen studenter er nabo med noen barnefamilier, så er jo det potensielt en veldig god match. Vi snakker barnevakt, mat og dårlig råd. Vi snakker utveksling av tjenester, sier teologen.

– *Så vi burde bruke naboen mer?*

– Jeg tenker absolutt at man kan det. Man kan også være mer reflektert om seg selv som nabo, sier hun.

Kartzow tror at nettopp mangfoldet i et nabolag, og det at du ikke velger din nabo, gjør relasjonen så spesiell. Det er en fin mulighet til å møte noen som er annerledes enn deg og ditt øvrige miljø. Kartzow påpeker at dette mangfoldet kan bli svekket av høye boligpriser, og mer gentrifiserte nabolag som konsekvens av dette.

– Penger i denne byen her er et stikkord. For hvem er det egentlig som har råd til å bo i Oslo? Særlig på Oslo vest, kan nabolag bli utilgjengelig økonomisk. Det blir en slags overklasse, som bor i et nabolag, sier Kartzow.

– *Her er det kanskje også et generasjonsskille? De som kjøpte bolig på 90-tallet, versus de som skal inn på markedet i dag?*

– Det som er med din generasjon, er at de med høy akademisk utdannelse ikke vil ha råd til å bo i Oslo. Det synes jeg er veldig skremmende, apropos fremtiden for studentene. At det bare blir penger som avgjør hvor du bor, sier Kartzow.

Kartzow sier at et godt nabolag består av folk med forskjellige bakgrunner.

– Det er synd hvis folk med høyere utdannelse ikke har råd til å bli en del av det mangfoldet, sier hun.

debatt@universitas.no

ANMELDELSER

anmelderredaktør: Ellisiv Sunde Myrva
anmeldelser@universitas.no 944 73 404

Singler:

Ukas beste (kanskje?)

Dating i det 21.århundre (album)

Artist: Kor faen blei det av Norge

Sjanger: Alternativ Pop/Indie

Duoen Kor faen blei det av Norge, slapp andre album, «Dating i det 21.århundre», i slutten av oktober, og leverer refleksjoner rundt det å være ung voksen i dagens Norge. Albumet er en kommentar på hvordan relasjonene våre er i stadig endring, og hvordan duoen forholder seg til dette. Det er mye ironi og humoristiske undertoner, og det musikalske er overraskende variert. «Lesbisk bad ass» er en fengende poprocklåt om seksualitet, og følges opp av «Tinderkvad», som plutselig introduserer et mer tradisjonelt norsk uttrykk med feler og piano. Duoen forsøker å fange opplevelsen av det å være ung voksen i 2021, og lykkes stort sett. De har en unik evne til å sile ut det merkelige ved moderne dating som har blitt akseptert som en normal del av livene våre. Det er flere *interludes* mellom låtene som gjør det til et album som bør lyttes til i sin helhet, og knytter låtene sammen til en fullverdig albumopplevelse.

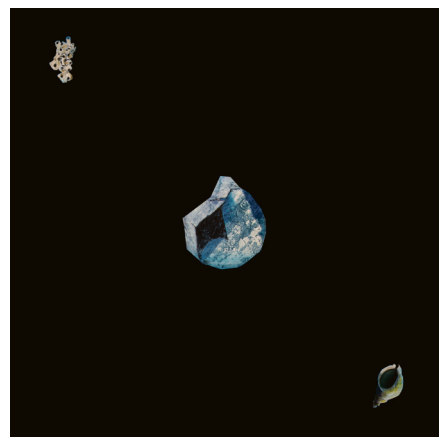

Distort og Display

Artist: Caramel 11

Sjanger: Alternativt

«Distort and Display» er første singelen fra den kommende EPen til Caramel 11. Låta lever umiddelbart opp til tittelen, med en forvrengt gitar og intenst riff. Ellingsen Grant stjeler oppmerksomheten når den rå og upolerte stemmen hennes ankommer låta. Det hele føles veldig rått inntil vi har passert to minutter, og det upolerte lydbilde brytes opp av et nydelig symfonisk parti. Veldig vakkert og en kontrast til det røffe lydbildet tidligere i låta. Strukturen er utradisjonell, og det drømmende og vakre blir raskt erstattet med maniske gitarlyder. Det dras kanskje litt langt ut mot klimakset i låten, men det er fremdeles veldig unikt og skiller seg ut innenfor indierock-sfæren. Verdt å få med seg om man ønsker noe litt annerledes.

What a day

Artist: Ivan Ave

Sjanger: Hiphop

Ivan Ave er en av de få, modige landsmennene som rapper på engelsk og ikke får meg til å ville helle varm stearin inn i øregangen. Det å skulle konkurrere med det endeløse havet av engelskspråklige rappere er ingen enkel oppgave, men rapperen fra Vinje har klart å etablere seg som en av våre beste bidragsytere til internasjonal hiphop. I motsetning til Postnord kan man stole på at Ave leverer varene, og What a day er ikke et unntak. Varierte flows, introspektive bars, og en herlig avslappet beat med smakfull piano og *soulful* koring. Ivan Ave er rett og slett bare en ekstremt dyktig tradisjonell rapper, og du skal lete lenge for å finne en annen norsk rapper med en skarpere penn. Ved å holde seg til det grunnleggende ved hiphop oppleves ny musikk fra Ivan Ave som et friskt pust i en sjanger som er dominert av trapinspirerte beats og melodisk rapping.

Annerledes

Artist: Fakken, Jon Flip

Sjanger: Hiphop

Hadde ikke sjokkert meg om jeg fant ut at disse gutta digger Eminem. Her går det unna i hundre. Dette er raskrap, eller hurtigrap. Eventuelt lokomotivrap. Ja, greit, hvem liker vel ikke Busta Rhymes? Dessverre er det lite som blir sagt til tross for hvor mye som faktisk sies, sånn rent teknisk sett. Det minner til tider om struggle-rappere som resirkulerer de samme gamle *barsene* om at man er på vei «opp», og annerledes fra alle andre. Nesten på grensen til å bli en «snowflake»-anthem.

Under refrenget spør Fakken om det finnes noen andre kompetente, frie mennesker som ham. Det kan jeg ikke svare på, men det finnes i hvert fall mer kompetente sangere, og det hadde ikke vært et dårlig valg å overlate refrenget til en eller annen RnB artist. Det blir liksom litt amatørisk. Jeg må gi kreds til at de har grei kontroll på flowen, men jeg savner litt mer variasjon. Når skal rappere forstå at det å rappe fort ikke er det samme som å rappe bra? Det krever liksom litt mer innhold og originalitet. Men, men.

You can do to me

Artist: Jonas Alaska

Sjanger: Pop

Husker dere han fyren med hatt og kassegitar som skulle være Norges svar på Bob Dylan? Vel, nå har han tatt en 180 og bestemt seg for å bli popstjerne. Når en artist velger å endre retning totalt er det som regel av en av to grunner. Enten sitter de med noe uforløst og har kommet til det stedet i karrieren hvor de har den kreative friheten til å eksperimentere, eller så er det for å fornye seg selv i håp om å nå ut til et større publikum. Jonas Alaska faller innenfor den siste kategorien. Produksjonen er grei nok, og jeg kan se for meg at dette er noe de fleste kan like. Dessverre blir det også en svakhet, for i et forsøk på å treffe bredt mister Alaska alt spor av identitet i musikken. Han holder seg til det trygge, og er nesten skremmende bevisst over hva som må til for å lage noe som kunne dukket opp i bakgrunnen av en reklame for en ny mobil eller noe sånt. Det ender opp som et halvhjertet forsøk på å karre seg til en plass på radioen. Låta er glemt det sekundet den er ferdig.

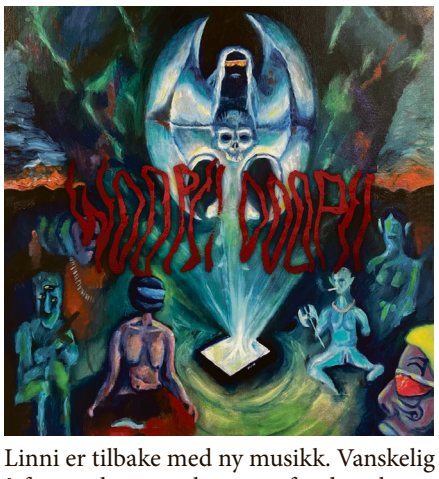

woopsi_doopsi_(ID1617).cda

Artist: Linni

Sjanger: Hiphop

Linni er tilbake med ny musikk. Vanskelig å forutse hva som kommer fra den eksentriske bergensrapperen, og navnet på singelen er like uortodoks som låten. Ordene ramler omtrent ut av munnen hans, nesten som en slags ufiltrert bevissthetsstrøm. *Flowen* er til tider off-beat, men på en gjennomført måte og minner om noe man kunne hørt fra Bay-området i California, ala Mac Dre eller E-40. Beaten er ambient og ukonvensjonell, men Linni flower uanstrengt.

Det er særegent, og det er gøy å se at det finnes rappere som er villige til å eksperimentere og leke seg med sjangeren. Jeg sliter med å komme på en norsk rapper som gjør noe tilsvarende. To Dragonball Z- referanser får han også med, og det er selvfølgelig et stort pluss.

Mattis Grini Jevne
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Barnslig og behagelig fra Dinosaurtegning

Protagonisten på Dinosaurtegnings debutalbum er en provoserende «man baby» – og gnålingen hans et utmerket soundtrack til Oslo-høsten.

«Morfar sier at jeg spiller i et band som burde vært litt tightere / Han sier at jeg spiller i et band som burde vært litt mer oppfinnsomt», synger vokalist Håkon Sollund på sporet «Kosmisk Torshov». Way harsh, morfar, spør du meg – men for en gangs skyld har faktisk en boomer et poeng: Der artistnavnet til Dinosaurtegning er uovertruffent originalt, er det tekstlige og lydlige universet som skapes på debutalbumet «Paradis kritty» hakket mer velkjent. Vi snakker lo-fi indiepop á la Svømmebasseng og Hubbabubbaklubb.

Bandet, som består av musikere fra Shyfinger Meets Electra, Hockney, Yodude/Heybro, The Uptights og The Slow Painters, revolusjonerer på ingen måte sjangeren – uten at det skal holdes mot dem. Nedpå, men dynamiske melodier krydret med retro discorytmer får en til å svaie i takt med musikken. Oslosentrerte tekster og sangtitler som «Galgenberghumor» sjarmerer, og er også med på å skape en intim og varm atmosfære.

Aller mest medrivende er albumet når produksjonen tillater seg å ta noen uventede krumspring. «Hvalsafari» kan skilte med et deilig eklektisk arrangement, og et nærmest trippy midtparti som bringer tankene til psych pop, mens «Gul saft» inneholder noen helt nydelige blåsere. På «København» dukker det opp noen funky synth-rytmer som bryter opp det ellers mer selvmedlidende lyriske uttrykket.

Det bringer oss til beefen jeg har med dette albumet. Det vil si, mot den navlebeskuende tonen som gjennomsyrer mange av tekstene. Linjer om kvelder man «ender opp med å drikke alt for mye vann» og «danse som Fred Astaire / av sted, av sted» er vittige og søte, men blir platte i lengden. Når man tror platen er i ferd med å utforske hakket mer såre og vemodige temaer, tulles alvoret raskt bort med formuleringer som «men hva vet jeg» eller «de voksne vet alltid best». Det er snakk om en slags selvinfantilisering jeg synes er ganske enerverende, og som dessuten har blitt gjort bedre før. I beste fall kan protagonisten sees som en trist klovn eller annenrangs Kaja Gunnufsen, i verste fall som en virkelighetsfjern «man baby».

Det oppleves derfor ekstra forløsende når det-er-så-synd-på-meg-tonen i Sollunds vokal og stusseligheten som formidles i tekstene settes opp mot hakket mer aggressive melodier. På «Storo» avløses for eksempel strofene «Jeg gikk meg aldri bort på vei mellom Bodymap på Arkaden og banen / Likevel ble jeg rasende / Og jeg skulle brenne byen ned / Ikke helt bokstavelig talt / Så klart, så klart» av en emo-rock-aktig gitarsolo. På finalesporet «Vent» opptrer et fordreid skrik/gitarriff som nesten kan minne om et melodiøst dinosaurhyl. Dette drøyt 20 sekunder lange partiet er langt mer hjerterått enn noen av de naivistiske betraktningene over voksenlivets tyranni som ellers preger albumet.

Ser man bort i fra protagonistens åpenbare mommy issues, er det mulig å la seg bedåre, selv humre litt, over historiene som fortelles på «Paradis kritty». Hadde Dinosaurtegning i større grad turt å blottstille melankolien i tekstene sine, framfor å pakke den inn i finurlige floskler, hadde imidlertid albumet vært mer hardtslående. I mellomtiden er «Paradis kritty» en lyttevennlig og fornøyelig oppvisning i bandmedlemmenes mange musikalske referanser.

Amanda Schøyen
anmeldelser@universitas.no

Paradis kritty

Artist: Dinosaurtegning
Sjanger: Pop
Plateselskap: Gitt ut og produsert av bandet selv

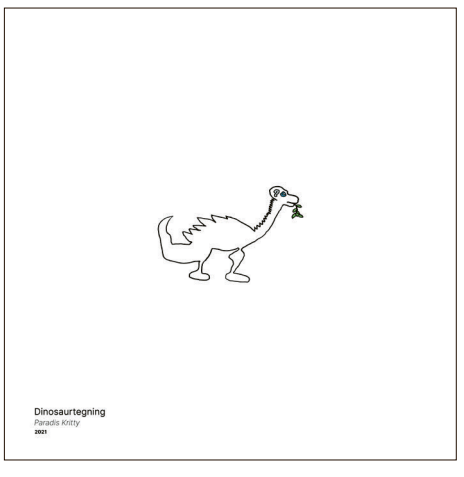

Universitas anbefaler

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør

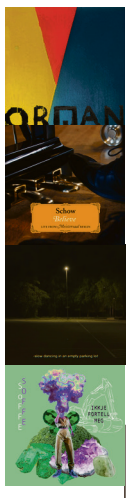

Obijan, Wanglade$h – Det kan gå fort
Tenkte jeg også. I går var det tre månender til eksamen, i dag er det to uker...

John Vegard Schow – Believe
Limet som holder meg samlet. Vannet som smører mitt liv og mine lemmer. Jævlig trist live piano.

96 Zeus– bad sex and cigarettes (feat. IBEN)
Deppet låt, men det trengs det også.

Soffe – Ikkje fortell meg
Mmm baby, bare hold kjeft:)

Kulturkalender uke 45 & 46

7/4

Rusdebatt: samfunnets krig mot seg selv?

Krigen mot narkotika må anses som tapt, og den harde linjen for å skape en verden uten rusmidler er ved veis ende. Hva burde vi gjøre nå? Hvordan skal samfunnet og politikere behandle de som bruker rusmidler? Helge Waal fra SERAF (Senter for rus- og avhengighetsforskning), Ole Røgeberg fra Frischsenteret og Sturla Haugsgjerd, rusavhengig, samfunnsdebattant og podcast-vert i Skravleklassen kommer for å ta debatten.

Hvor: Deichman Bjørvika
Når: 18. november, kl. 19: 00

7/4

Silent Disco!

SiO inviterer til Silent Disco på Chateau Neuf! Og det er gratis! Og du har sikkert ikke sett noen dumme seg ut uten lyd på en stund.

Hvor: Chateau Neuf
Når: 12. November, kl. 21:00 – 02:00

7/4

Ombruksuka 2021: Gi-bort-marked for vintersportsutstyr

I anledning ombruksuka 2021 kan du få brukte langrennsski, slalåmski, snowboard, kjelker, staver, langrennstøvler, slalåmstøvler, snowboardstøvler og skøyter.

Hvor: Myntgata 2
Når: 20. november 20, kl. 11:00–15:00

7/4

Film fra Sør 2021: Er kampen for demokratiet i Hongkong over?

Under demonstrasjonene i Hongkong i november 2019 gikk en gruppe på syv regissører sammen, for å formidle levende bilder og historier om noen av de som var involvert. Resultatet ble «When a city rises». Det blir samtale etter filmen der forsker fra PRIO Institutt for Fredsforskning, Stein Tønnesson, er moderator. Panelet består av Hongkong-aktivist Eric Lai (på Skype), menneskerettighetsaktivist Jessica KaYi Chiu fra Hongkongkomiteen og tidligere SV-politiker Petter Eide. Temaet er status for situasjonen i Hongkong nå.

Hvor: Cinemateket
Når: 12. november, kl. 18: 00

Elena Hansen, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Godhet uten intensjoner

Hvem: Menneskeheten Hva: Rauset! Hvorfor: Imagine all the people, livin' life in peace

For noen helger siden hadde jeg et viktig ærend (skulle rekke en booking på Syng, hehe). Jeg er tidsoptimist, derfor var det i full sprint at jeg akkurat rakk bussen. Da jeg kom på, hørte jeg noe som gjorde resten av kvelden min. En fyr, som satt på et firersete, sa til de andre han satt ved siden av, uten intensjon om at jeg skulle høre det: «yes hun rakk det!» Denne totalt fremmede karen var altså SÅ glad på MINE vegne for at jeg rakk bussen. Så la det være en anbefaling, spesielt nå som vi går en kald og mørk tid i møte: vær uselvisk glad på andres vegne og generelt raus og snill, også med fremmede!

Sofie Kristine Flydal, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Hjelmeløs

Hvem: De pedalglade Hva: Hodeplagg fra himmelen Hvorfor: Overlev

Jeg skulle skrive en advarsel denne helgen, men fikk plutselig nok med å sitte barnevakt for min mor – sykkelentusiasten som på den daglige svippturen innom Maridalen, dessverre møtte asfalten. Men min mor er heldigvis ikke bare pedalglad, hun er også klok og hadde selvsagt på seg den geniale, livreddende og ikke minst fashionable hjelmen. Hun ser kanskje ut som et fugleskremsel akkurat nå, og kan kanskje ikke bruke venstrehånden på en stund. Men det er tross alt innsiden som teller. Og den var beskyttet av denne skilpaddeskallignende glorien av et hodeplagg! Advarselen blir dermed enkel: ikke dropp hjelmen!

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Økt studiestøtte er ikke løsningen

Denne uken fikk vi høre at forslaget om økt studiestøtte ble nedstemt i Stortinget. I tillegg har SV, Rødt, Venstre og FrP sammen foreslått et «ekstraordinært strømstipend». Mange er skeptiske, for eksempel tidligere leder for Velferdstinget i Oslo, Gard Løken Frøvoll, som i sin tid kom i hardt vær for å foreslå at studenter skaffet seg kredittkort for å gjøre opp for lav studiestøtte. Nå foreslår han alternative løsninger mot kulde.

– Har de prøvd å få feber? spør Frøvoll, nåværende leder for Foreningen for løsninger som ødelegger mer enn de hjelper.

Frøvoll holdt i dag pressekonferanse med den nyetablerte Alliansen mot strømstipend. Ola Borten Moe er en av frontfigurene. Han kaller det sløsing.

– Dette er penger vi heller kunne sløst på Høgskolen i Nesna, sier Borten Moe.

Ministeren mener studentene har seg selv å takke for at de valgte å bli studenter. Under konferansen foreslo han å flytte Det juridiske fakultet til Vennesla.

Også tidligere statsminister Erna Solberg var annonsert som deltaker. Hun glimret dog med sitt fravær, og begrunner det med at det ikke var obligatorisk. På spørsmål om Høyre har foreslått tiltak for strømkrisen, skriver hun i en tekstmelding til Ad Notam: «New phone, who dis?»

Ukas studentvin

FRUITYLICIOUS: Flaskens utseende er elegant og hadde passet godt inn på ditt romantiske middagsbord, så vel som businesslunsjen du har invitert til for å pitche ideen din om et TV-program hvor folk som ikke kan synge, synger ikledd kostymer. Ja, jeg snakker til deg, skaperen av Maskorama, din tullebukk! Ved lukteseansen plukker panelet opp en bouquet (vinspråk for duft) av solbær og kirsebær. Når vi tar våre slurker enes vi om at den smaker røde bær med masse fruktighet, men uten å bli saft, og med en fruktig og ikke for tung ettersmak. Vi tror den vil være god til vilt og annen rik mat som kan trenge et fruktig avbrekk, men også god alene. Ukens vin byr dog ikke på særpreg og sjeldne smaksnoter, noe som for de mest eventyrlystne kanskje vil skuffe. Men selv om den muligens er litt vel klassisk for prislappen, vil den likevel være det Betsson kaller et safe bet. Noe vi alle vet er en vid betegnelse hos de luringene.

Emil Domino, vikarierende vinanmelder i Universitas

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Luigi di Grasso Langhe Nebbiolo 2020

Pris: 179,90 kroner

Land: Italia

Alkohol: 13,5 prosent

Vi spør

av **Flyver'n**

Strømstipendet

Jeg trodde politikerne sa noe om at vi studenter kunne få mer studiestøtte for å dekke strømutgiftene, og jeg hadde vel egentlig basert månedens budjsett på nettopp dette. Så feil kan man ta, viste det seg da jeg ringte Lånekassen 10/11, én dag før strømregningen skulle betales.

– Hallo?

– Hei, du snakker med [...] i Lånekassen, du har ringt oss. Hva kan jeg hjelpe deg med?

– Ja, hei, du! Jeg har akkurat fått strømregningen, også lurte jeg på når jeg får utbetalt strømstipend?

– Strømstipend?

– Ja, altså, ekstra stipend for å kompensere for økning i strømprisene?

– Ehh… Vi har ikke noe sånt noe, vi…

– Åja, for… Jeg trodde politikerne sa noe om… ehm, ja… Men dere har ikke det?

– Nei.

– Nei. Hva med bostøtte, kan jeg hente ut det hos dere?

– Eh, nei. Det du har fått innvilget er jo det du har fått, da. 11.500 hver måned...

– Så det er ikke noe ekstra for strøm for studenter?

– Nei.

– Nei, du skjønner, for den strømregninga må inn i morgen, og den er på 599,–, og på kontoen min står det bare 345,–. Og jeg synes inkasso er et veldig, veldig skummelt ord, så nå vet jeg ikke helt hva jeg skal gjøre?

– Ja, du får penger fra oss i morgen, da.

– Jeg får penger fra dere i morgen?

– Ja, den månedlige, vet du.

– Ja?

– Den kommer i morgen.

– Og ikke tolvte?

– Er det ikke tolvte i morgen, da? Eller 15., skal det være...

– Ja, for det er tiende i...

– Mest sannsynlig kommer pengene inn i morgen. Nei, den tolvte mente jeg.

– Ja, for det blir litt for sent, skjønner du…

– Men litt forsinka går det jo greit med den regninga. De sender ikke inkasso før det har gått noen dager, da.

– Nei, okei? Takk skal du ha. Du kunne ikke vært så snill å låne meg noen slanter, du, da?

– Nei, jeg sitter og venter på min egen strømregning jeg, og den er ikke på 500. Jeg tipper den er på 5–6000, jeg.

– Ja, ikke sant. Det skjønner jeg. Takk likevel! Vil du vurdere din stilling?

– Hmm? Vurdere min stilling? For hva da?

– Tar de godt vare på deg i Lånekassen?

– Ja… Hvorfor skulle de ikke det?

– Vi snallast!

KVISS-CORBIN

1. Klimatoppmøtet i Glasgow blir kalt for et partsmøte. Hvor mange slike møter har det vært tidligere?
2. NRK rapporterer om en singelboom i Norge. Hva er anuptafobi?
3. Hva er forskjellen mellom singel og grus?
4. Da er det duket for premiere på nyinnspillingen av «Tre nøtter til askepott», men hvem spiller de to hovedrollene?
5. Hvilken nøtt kalles også for Brasilnøtt?
6. Hvilken gruppe er nødt til å spare egne feriepenger fra og med neste år om Støres budsjett blir vedtatt?
7. Hva heter Siv Jensens nylig utgitte selvbiografi?
8. I hvilket land befant Moses seg da han som et lite barn ble funnet i sivet?
9. Isaac Hayes er en musiker kjent for blant annet lydsporet til filmen Shaft, samt albumene Hot Buttered Soul og Black Moses, men i hvilken fortsatt aktive TV-serie hadde han en sentral birolle fra 1997 til 2005?
10. Gruppen Hot Butter er kanskje mest kjent for låten Popcorn fra 1972, men hvilken svensk-skapt irriterende karakter hadde en hit med samme sang i 2005?
11. Buttsnutefrosk, også kalt vanlig frosk, er den vanligste froskearten i Norge, og kan variere i farge etter blant annet temperatur, men hvilken farge har den vanligvis på oversiden?
12. Natt til 10. november 1938 fant novemberpogromen sted. Hva er vanligere navn på hendelsen?
13. Hvilke av disse filmene satt til andre verdenskrig er innspilt under krigen: I Was a Male War Bride, Battle of Britain, Casablanca eller Where Eagles Dare?
14. Det hvite hus ble påbegynt allerede i 1792, men ble på tiden formelt kalt for «Executive Mansion». I hvilket tiår ble Det hvite hus den offisielle tittelen på embedsboligen?
15. Hva er et annet ord for decennium?
16. Ranger disse tre filmene etter utgivelsesår, fra eldst til yngst: Soderberghs Ocean's Eleven, Gilliams 12 Monkeys og McTiernans Den 13. krigeren.
17. Norge søker medlemsskap i EF, Rio-konferansen, også kjent som Earth Summit, finner sted, John Major vinner valget i Storbritannia, George H. W. Bush kaster opp på den japanske statsministeren, sangerinnen Demi Lovato blir født og science fiction-forfatteren Isaac Asimov dør. Hvilket år er det snakk om?
18. Hvem har nylig tatt over som trener for Barcelonas herrefotballag?
19. Den engelske fotballklubben Newcastle United ble nylig kjøpt opp. Hvilken stat er involvert i kjøpet?
20. Klubben Liverpool er derimot eid av Fenway Sports Group, der blant annet basketballspiller LeBron James har en andel. Selskapet eier også en baseballklubb som spiller sine hjemmekamper på Fenway Park i Boston. Hva heter denne klubben?

av **Gabriel Corbin-Arntzen,** journalist i Universitas

SVAR/DOM

0–4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5–9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15–20. Honours: WOW! Du er sånnå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. 25. 2. Fyrkten for å være singel. 3. Singel er sortert etter størrelse. 4. Cengiz Al og Astrid Smeplass. 5. Paranøtt. 6. Mottakere av dagpenger. 7. Siv- med egne ord. 8. Egypt. 9. South Park, som karakteren Chef. 10. Crazy Frog. 11. Brun. 12. Krystallnatten. 13. Casablanca, som ble spilt inn og utgitt i 1942. 14. Tiåret 1900 til 1910 (1901). 15. Tiår. 16. Twelve Monkeys (1995), Den tretthende kriigeren (1999) og Ocean's Eleven (2001). 17. 1992. 18. Xavi. 19. Saudi-Arabia. 20. Boston Red Sox.

Rebus

av **Rebus for tog**

HINT: Kan vi få dette på et handlenett? Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Privatfly til COP26» Det klarte Kristoffer Naas, Litterære Vidundere, Stipendiaten og Konsulenten.